

Verkenning cameratoezicht

23 mei 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Aanleiding	4
Doel en opbouw verkenning	4
Cameratoezicht in Nederland	5
Cameratoezicht vanuit drie invalshoeken	5
Privaat cameratoezicht	5
Camera's voor de opsporing	6
Publiek cameratoezicht	6
Huidige cameraplan Meidoornplein e.o.	8
Evaluatie huidig cameraplan	9
Veiligheidsanalyse	11
Verkenning mogelijkheden cameratoezicht	14
Huidige inzet en kosten	14
Mobiel cameratoezicht	14
Glasvezel, 4G en draadloze verbinding	15
Regionale Toezicht Centrale	15
Technische aspecten bij de optie RTC	16
Serruimte(n)	17
Marktverkenning partij 1	17
Marktverkenning partij 2	19
Kosten – Baten	20
Kosten	20
Baten	21
Aanbevelingen	23
Vervolg	26
Bijlage 1 wettelijk kader 151C Gemeentewet	27
Bijlage 2 voorbeeld beleidsregels cameratoezicht Oldebroek	28

Inleiding

In de gemeente Oldebroek hangen veel camera's, voor meerdere doeleinden, op grond van verschillende wetgeving en van diverse eigenaren. Er zijn bijvoorbeeld camera's voor de beveiliging van gebouwen en personeel (rondom winkels, gemeentewerf, scholen, huizen, bodycams van onze BOA's) en camera's die ingezet worden door de politie voor de opsporing of beveiliging.

In het laatste decennium van de vorige eeuw is de Stichting Veilig Winkelcentrum Wezep (hierna: de stichting), in overleg met de gemeente en politie, gestart met cameratoezicht op het Meidoornplein. Met de camera's van de stichting op het Meidoornplein werd beoogd een bijdrage te leveren aan de veiligheid en het veiligheidsgevoel. Eind 2020 heeft de gemeente geconstateerd dat het camerasysteem (vernieuwd in 2020) op het Meidoornplein onrechtmatig is. De gemeente heeft verschillende gesprekken gevoerd met de stichting, een in- en extern onderzoek laten uitvoeren en advies opgevraagd bij het Openbaar Ministerie (hierna: OM), politie en advocaten. Hieruit is gebleken dat het cameratoezicht niet voldoet aan de eisen die worden gesteld aan cameratoezicht in de openbare ruimte.

Omdat de stichting niet voldeed aan de eisen die wet- en regelgeving stelt, heeft de gemeente de samenwerking en de jaarlijkse bijdrage aan het camerasysteem beëindigd. Op 10 december 2021 heeft het college een brief gestuurd (zaaknummer 1073372) naar de stichting waarin ze worden geïnformeerd over dit besluit. Daarbij is toegezegd dat de gemeente zorgdraagt voor cameratoezicht ter handhaving van de openbare orde in de publieke ruimte op grond van artikel 151c Gemeentewet. De ondernemers zijn ondersteunt bij de aanpassing van hun camerasysteem. In het eerste kwartaal van 2023 vond er discussie plaats in de stichting over de voortzetting van en financiële bijdrage aan het collectieve, particuliere camerasysteem. Er was geen ruime meerderheid voor de voortzetting van het systeem, deze zal ontmanteld gaan worden. Dat houdt in dat een ieder voor zich, voor zover men dit wilt, zorg dient te dragen voor camera's ter bescherming van het eigendom.

Deze verkenning richt zich op het openbaar cameratoezicht op grond van artikel 151C Gemeentewet en artikel 2.77 van de Algemene Plaatselijke Verordening Oldebroek, het volledige wettelijke kader is opgenomen als bijlage 1. Op basis van deze wetgeving kan de burgemeester besluiten om cameratoezicht in te zetten met als doel de handhaving van de openbare orde. Hierbij dient het cameratoezicht te voldoen aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en noodzakelijkheid. Dit houdt in dat het cameratoezicht alleen ingezet mag worden als andere maatregelen niet tot het gewenste resultaat hebben geleid, er sprake is van openbare orde problematiek (veiligheidsanalyse), dat het cameratoezicht onderdeel is (sluitstuk) van een pakket aan maatregelen en dat de schending van privacy tot het minimaal noodzakelijke wordt beperkt (niet meer camera's en locaties dan noodzakelijk en de uitkijktijden beperkt tot het doel van de inzet).

Het openbaar cameratoezicht op en om het Meidoornplein in het centrum van Wezep is half december 2021 ingevoerd op bovengenoemde gronden ter handhaving van de openbare orde in het gebied. Er is besloten om het cameratoezicht voor een periode van twee jaar in te zetten. Er is gekozen om de beelden alleen op te nemen en bij calamiteiten en/of incidenten de beelden (terug) te kijken. De beelden worden ten hoogste 14 dagen bewaard en alleen bekeken door bevoegde politie functionarissen.

Aanleiding

Aanleiding voor de invoering van het cameratoezicht waren het grote aantal incidenten en de structurele overlast in dit gebied, het gaat om meldingen overlast jeugd, drugs gerelateerde zaken, vernielingen, geweldsincidenten en incidenten met grote impact. Met de invoering van de camera's zijn er verschillende adviesrapporten door de politie (DRIO, januari 2022)¹ opgesteld, er zijn aanvullende maatregelen genomen en het cameratoezicht is besproken in de lokale driehoek, het overleg tussen de burgemeester, de teamchef van de politie en de Officier van Justitie.

December 2021 is opdracht verleend aan een leverancier om het tijdelijke cameratoezicht te realiseren. De tijdelijke, praktische en voordelige oplossing vanuit deze leverancier voldoet niet voor de langere termijn en dient daarmee herzien te worden. De tijdelijke situatie voor de opslag van beelden op de server in het wijkcentrum voldoet bijvoorbeeld niet volledig aan de inrichtingseisen en data beveiligingseisen die de politie stelt aan de opslag van camerabeelden op grond van artikel 151 C Gemeentewet.² Deze situatie wordt tijdelijk gedoogd door de politie. Tevens zijn er ervaringen uit de praktijk die vragen om een kwaliteitsverbetering van het cameratoezicht om de effectiviteit daarvan te verbeteren. Daarom is er een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden voor het cameratoezicht voor de langere termijn die voldoet aan de gestelde eisen.

Voor de verkenning zijn gesprekken gevoerd met enkele aanbieders van cameratoezicht, er zijn gesprekken gevoerd met de Regionale Toezicht Centrale in het stadhuis in Nijmegen, er is gesproken met veiligheidsprofessionals (BOA's, Meidoornplein Manager, wijkagenten), met ondernemers en er is uitvoerig overleg met Team Technisch Toezicht van de politie. Er loopt op het moment van schrijven nog een haalbaarheidsonderzoek bij de KPN voor de verkenning van de optie glasvezel.

Op basis van de marktverkenning is duidelijk geworden dat de aanschaf van cameratoezicht, die voldoet aan alle eisen van de politie, op de langere termijn voordeliger is dan het huren van cameratoezicht. Gezien de kosten die hiermee gemoeid zijn is er een meervoudige onderhandse aanbesteding nodig. Tevens zijn de financiële middelen hiervoor niet beschikbaar binnen het veiligheidsbudget. Op basis van de verkenning zijn er uitgangspunten, eisen en wensen naar voren gekomen waarmee de aanbesteding concreet vormgegeven kan worden. Deze concrete specificaties worden nader uitgewerkt in het programma van eisen van de aanbesteding.

Doel en opbouw verkenning

Het doel van de verkenning is om inzicht te krijgen in de huidige toepassing van het cameratoezicht en de mogelijkheden voor de langere termijn. Daarmee wordt tevens beoogd om op korte termijn te voldoen aan alle eisen die de politie aan het cameratoezicht stelt middels het realiseren van een nieuw camerasysteem.

Deze verkenning gaat eerst in op de verschillende toepassingen van cameratoezicht in Nederland. Vervolgens wordt kort ingegaan op de evaluatie en de veiligheidsanalyse. Daarna wordt de verkenning naar mogelijkheden voor cameratoezicht uiteengezet en wordt een beknopte kosten- batenanalyse weergegeven. Tot slot worden aanbevelingen gedaan en zijn vervolgstappen uitgewerkt.

¹ Vertrouwelijk rapport politie eenheid Oost Nederland. (29 oktober 2020). Advies/Aanbeveling cameratoezicht gemeente Oldebroek.; Vertrouwelijk rapport politie eenheid Oost Nederland. (23 augustus 2021). Advies/Aanbeveling cameratoezicht gemeente Oldebroek.; DRIO Oost-Nederland IK NOG. (2022). Incidenten Wezep. Vertrouwelijke politierapport.

² Politie (27 januari 2021). Openbare orde cameratoezicht o.g.v. artikel 151C Gemeentewet: functioneel kader.

Cameratoezicht in Nederland

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de belangrijkste toepassingen en verschillen van cameratoezicht en camerabewaking in Nederland. Dit is opgenomen in het rapport omdat tijdens de verkenning duidelijk is geworden dat er discussie en onduidelijkheid bestaat over de verschillende toepassingen en wettelijke regimes van cameratoezicht in Nederland.

Cameratoezicht vanuit drie invalshoeken

Vanuit de Autoriteit Persoonsgegevens zijn er enkele algemene uitgangspunten opgesteld voor de verwerking van persoonsgegevens door middel van camera's.

Allereerst dient vastgesteld te worden wie verantwoordelijke is/zal zijn voor de verwerking van persoonsgegevens. Vervolgens dient bepaald te worden voor welke doeleinden de camera ingezet wordt, zowel hoofd- als neven doelen dienen inzichtelijk gemaakt te worden. Ook moet vastgesteld worden op welke grondslag het middel ingezet wordt, of camera's noodzakelijk en proportioneel zijn en hetzelfde doel niet met andere, minder vergaande maatregelen bereikt kan worden.

Tot slot dient de verantwoordelijke van het cameratoezicht zaken te regelen, zoals de beveiliging van camerabeelden, het informeren van betrokkenen over de inzet van cameratoezicht en het uitvoeren van een Data Protection Impact Assessment.³

Voor de beeldvorming in deze verkenning van cameratoezicht wordt er onderscheid gemaakt in drie toepassingen van camera's, namelijk privaat cameratoezicht (eigen verantwoordelijkheid van de burger of organisatie), camera's als onderdeel van de opsporing (Politiewet en Wetboek van Strafvordering) en publiek cameratoezicht (camera's op openbare plaatsen).⁴

Privaat cameratoezicht

Burgers en bedrijven mogen hun eigendommen (en personeel/personen) beschermen en daar kan cameratoezicht een onderdeel van zijn. De private partijen zijn zelf verantwoordelijk voor de aanschaf, het onderhoud van de camera's en het voldoen aan de privacywetgeving. Deze vorm van cameratoezicht valt onder de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Voor de overheid is in principe geen rol weggelegd bij deze vormen van privaat cameratoezicht, tenzij zij handelt als bijvoorbeeld werkgever (bescherming personeel) of haar eigendommen wilt beschermen (bijvoorbeeld de gemeentewerf). Een goed voorbeeld hiervan zijn de bodycams van de BOA's die ingezet worden op grond van de AVG.⁵

Burgers en bedrijven mogen dus camera's plaatsen met als doel het beschermen van eigendommen en personen. Privaat cameratoezicht uitrusten op de openbare weg is in beginsel niet toegestaan, dit is voorbehouden aan de overheidsinstanties. Door recente jurisprudentie is duidelijk geworden dat 'een klein deel van de openbare weg' filmen, als dit niet anders kan, acceptabel is. Bijvoorbeeld bij tankstations, geldautomaten, gevels van bedrijven, juweliers en horecaondernemingen.

³ Autoriteit Persoonsgegevens. (2023). *Data protection impact assessment (DPIA)*. Binnengehaald van [Data protection impact assessment \(DPIA\) | Autoriteit Persoonsgegevens](#)

⁴ Politie. (7 juni 2019). *Notitie Cameratoezicht in Oost- Nederland vanuit politieperspectief*.

⁵ Gemeente Oldebroek. (2023) *Bodycams bij boa's*. binnengehaald van [Bodycams bij boa's - Gemeente Oldebroek](#)

Camera's voor de opsporing

Camera's zijn een belangrijk hulpmiddel voor de politie bij de opsporing van strafbare feiten en voor de uitoefening van de brede hulpverleningstaak. Bijvoorbeeld camera's voor bewaken en beveiligen en automatische nummerplatherkenning (ANPR) vallen hieronder.

Publiek cameratoezicht

Op grond van artikel 151C Gemeentewet is er een belangrijke bevoegdheid bij de gemeenteraad c.q. de burgemeester neergelegd. De wet geeft ruimte voor lokaal maatwerk om cameratoezicht in te zetten in het kader van de openbare orde (publiek cameratoezicht). De gemeente is verantwoordelijk voor het cameratoezicht in het publiek domein en voor de aanschaf en het onderhoud daarvan. De politie heeft ten aanzien van publiek cameratoezicht een belangrijke wettelijke taak, namelijk de operationele regierol en het toezicht op de verwerking en opslag van data. Deze camerabeelden betreffen namelijk politiegegevens. In dat kader moeten er passende technische en organisatorische maatregelen getroffen worden om deze camerabeelden op grond van de Wet Politiegegevens te beveiligen en te voorkomen dat onbevoegden toegang kunnen krijgen tot de beelden.

Alleen openbare orde op grond van 151c Gemeentewet

De Gemeentewet geeft een basis voor publiek cameratoezicht, maar alleen als het doel ervan is om de openbare orde te handhaven. Er is geen eenduidige definitie van wat de openbare orde inhoudt, en uit jurisprudentie blijkt dat de burgemeester een aanzienlijke beleidsvrijheid heeft bij het bepalen wanneer de bevoegdheden voor de openbare orde moeten worden toegepast. Rechters gaan zelden in tegen het oordeel van burgemeesters. Uit jurisprudentie van de afgelopen tien jaar kunnen we echter afleiden wat wel en wat niet kan worden beschouwd als verstoringen van de openbare orde:

- Bij verstoring van de openbare orde is er altijd sprake van een verstoring van de rechtsorde. Als er niets strafbaars is gebeurd, kan er ook geen sprake zijn van verstoring van de openbare orde. Dit geldt echter niet altijd andersom: er zijn strafbare feiten, zoals inbraken, autokraken, vernielingen of zelfs geweldsdelicten, die geen verstoring van de openbare orde vormen. Alleen als de normale gang van zaken in het openbare leven er aanzienlijk door wordt verstoord, kunnen dit soort strafbare feiten ook worden beschouwd als verstoringen van de openbare orde;
- Het gaat bij de openbare orde niet zozeer om de strafbare feiten zelf, maar om het effect ervan op het openbare leven;
- Er moet een fysiek effect van hinder of gevaar zijn voor het normale openbare leven om te kunnen spreken van een verstoring van de openbare orde;
- Ten slotte blijkt dat het bij de openbare orde altijd moet gaan om het algemeen belang dat is geschaad. Als alleen individuele belangen zijn geschaad, zoals bij een inbraak, autokraak of diefstal, is dat weliswaar heel vervelend voor de betrokkenen, maar nog geen verstoring van de openbare orde.

Er is dus geen eenduidige definitie van de openbare orde, maar de lessen uit de jurisprudentie hierboven maken duidelijk dat niet alles eronder kan worden geschaad. Ernstige maatschappelijke onrust valt zeker wel onder verstoring van de openbare orde, terwijl een geïsoleerde inbraak zonder verdere maatschappelijke gevolgen er zeker niet onder valt. Waar elk ander voorval tussen deze twee uitersten van het spectrum ligt, staat niet in de wet en blijkt ook niet uit de jurisprudentie. Het is dus

aan de burgemeester om de knoop door te hakken in concrete gevallen, waarbij de burgemeester zorgvuldig moet luisteren naar de gemeenteraad, maar ook naar de driehoekspartners politie en OM.

Een overzichtelijk beeld van de soorten cameratoezicht en de verantwoordelijke partijen is in de onderstaande matrix weergegeven.⁶

Tabel: matrix cameratoezicht en verantwoordelijke partijen

	BESLUIT INZET CAMERA'S	VERANTWOORDELIJK VOOR UITKIJKEN BEELDEN	OPERATIONELE REGIE	TOEZICHT OPSLAG WPG- DATA
PUBIEK CAMERATOEZICHT	Gemeente (openbare weg)	Gemeente/politie	Politie	Politie
PRIVAAT CAMERATOEZICHT	Private partijen (alleen privéterrein)	Private partijen	n.v.t.	n.v.t.
CAMERA'S T.B.V. DE OPSPORING	Politie en OM	Politie	Politie	Politie

Er zijn echter ook andere organisaties die cameratoezicht toepassen op openbare plaatsen, zoals Rijkswaterstaat voor verkeerstoezicht en onderzoek op grond van hun taakstelling uit de Wegenverkeerswet en Tunnelwet.⁷

Soms zijn in de praktijk de grenzen minder scherp dan de bovenstaande tabel veronderstelt.⁸ Zo kunnen publieke en private beelden opgevraagd worden als bewijsmateriaal bij de opsporing van strafbare feiten. Daarnaast zijn er publiek-private samenwerkingsverbanden in de vorm van collectieve beveiliging op bijvoorbeeld bedrijventerreinen. Hierbij gaat de gemeente over het cameratoezicht op de openbare weg en bedrijven over camera's ter bescherming van hun eigendommen en personeel.

In deze verkenning wordt dit (publiek- private samenwerking bedrijventerrein) buiten beschouwing gelaten. De verkenning ziet op het publiek cameratoezicht op grond van artikel 151C Gemeentewet op het Meidoornplein e.o.

⁶ Politie. (7 juni 2019). *Notitie Cameratoezicht in Oost- Nederland vanuit politieperspectief*.

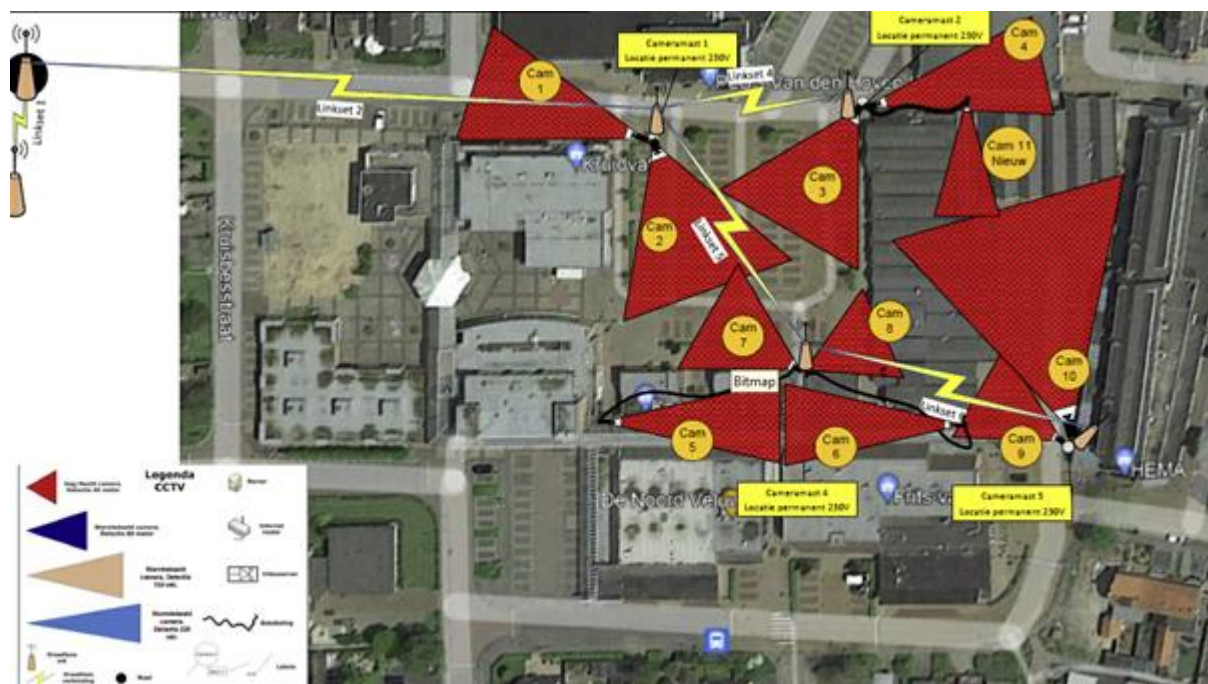
⁷ Zie bijvoorbeeld [Camerabeelden Rijkswaterstaat | Rijkswaterstaat](#) en [Verwerking persoonsgegevens bij wegverkeer | Rijkswaterstaat](#)

⁸ S. Flight (2013). *Cameratoezicht in Nederland; een schets van het Nederlandse cameralandschap*. Den Haag: WODC

Huidige cameraplan Meidoornplein e.o.

Op 14 december 2021 is het aanwijzingsbesluit cameratoezicht gemeente Oldebroek gepubliceerd in het gemeenteblad(nr. 453539). Hierin is opgenomen dat voor een periode van twee jaar publiek cameratoezicht (151c van de Gemeentewet) wordt inzet, dat er 24 uur per dag beelden opgenomen worden, dat de beelden opgeslagen worden voor ten hoogste 14 dagen en dat de (opgenomen) beelden bekeken worden bij calamiteiten en/of incidenten door daarvoor bevoegde politiefunctionarissen.

Er is een gesloten camerasysteem gerealiseerd middels straalverbindingen, waarbij er geen actieve verbinding naar buiten toe is. De camerabeelden worden alleen lokaal opgeslagen op de storage van de server in de ruimte van de politie in het wijkcentrum De Brinkhof in Wezep. De tijdelijke situatie in het wijkcentrum voldoet niet aan de inrichtingseisen en data beveiligingseisen die de politie stelt aan de opslag van camerabeelden op grond van artikel 151 C Gemeentewet.⁹ Hieronder is het huidige cameraplan weergegeven.

Figuur: huidig cameraplan Meidoornplein e.o. (art. 151C GW)

Het publieke cameratoezicht heeft als doel de openbare orde in het gebied te handhaven. Het cameratoezicht wordt gezien als middel voor het voorkomen en terugdringen van criminaliteit, overlast, vandalisme/vernieling, het bieden van ondersteuning voor de opsporing en het verhogen van de pakkans en het oplossingspercentage. Tevens kan het cameratoezicht bijdragen aan het ondernemersklimaat, het werkklimaat voor politie en boa's/toezichthouders en verbetering van de subjectieve veiligheid van inwoners, bezoekers en ondernemers.¹⁰

⁹ Politie (27 januari 2021). Openbare orde cameratoezicht o.g.v. artikel 151C Gemeentewet: functioneel kader.

¹⁰ Een aanbeveling bij de voortzetting van de maatregel is het verhogen van de meldings- en aangiftebereidheid in dit gebied middels een communicatiestrategie om de effectiviteit van de maatregel te verhogen.

Evaluatie huidig cameraplan

Gemeenten moeten camera's verwijderen als deze niet meer noodzakelijk zijn voor handhaving van de openbare orde (lid 5 artikel 151c Gemeentewet). Een manier om te beoordelen of camera's nog noodzakelijk zijn, is door het uitvoeren van een evaluatie.¹¹ De vorm en inhoud van evaluaties, evenals de termijn, zijn niet voorgeschreven. Dit bepaald de gemeente zelf. Er is november 2021 voorgenomen dat het cameratoezicht na 12 maanden wordt geëvalueerd.

Er zijn enkele factoren die een goede evaluatie van de maatregel in Wezep begin 2023 gecompliceerd maakt en ervoor zorgen dat er geen evidente conclusies getrokken kunnen worden over het effect van cameratoezicht, althans dat een kwalitatief goede evaluatie naar de effecten van de maatregel op dit moment niet mogelijk is. Hieronder wordt ingegaan op enkele factoren die een evaluatie begin 2023 bemoeilijken.

Herinrichting Meidoornplein

De herinrichting van het Meidoornplein is begin 2022 gestart en loopt uit tot zeker eind 2023. De invloed van de fysieke omgeving op de veiligheid en veiligheidsbeleving kan aanzienlijk zijn, dat kan tijdens de verbouwing (negatief)¹² en na de verbouwing (positief)¹³ van invloed zijn. Dit zorgt ervoor dat het meten van subjectieve veiligheid alsmede verminderingen in geweld en overlast ten behoeve van de evaluatie van het cameratoezicht op dit moment geen realistisch beeld van de (ontwikkelingen in de) feitelijke situatie op kan leveren. Hieronder voor de beeldvorming de huidige situatie (november 2022).

Figuur 1 Verbouwing in het cameragebied. Foto: Barry Wensink

Meerdere ondernemers hebben hun zorgen uitgesproken over de periode na de herinrichting van het Meidoornplein. Zo is de koepel al decennia de hangplek voor de jeugd van Wezep en deze hangplek keert niet terug na de herinrichting.¹⁴ Wat de invloed van deze ontwikkeling is, wordt de komende jaren pas duidelijk.

¹¹ WODC. (25 februari 2022). Cameratoezicht door gemeenten: evaluatie wetswijziging artikel 151c Gemeentewet. Binnengehaald van [Cameratoezicht door gemeenten | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

¹² Wilson, J.Q en G. Kelling. (1982). *Broken Windows*. – Atlantic Monthly, March

¹³ López, M., Luten, I., Woldendorp, T. en van Zwam, C. (2011). Handboek veilig ontwerp en beheer (2e druk). Bussum, Uitgeverij THOTH.

¹⁴ Gemeente Oldebroek. (26 januari 2022). *Evaluatie Meidoornplein manager*. Binnengehaald op 27 januari 2023 van [Document Oldebroek - Bijlage - Evaluatie Meidoornplein Manager.pdf - iBabs RIS \(bestuurlijkeinformatie.nl\)](#)

Storingen en aanpassingen in het cameratoezicht

Het cameratoezicht op en rond het Meidoornplein bestaat uit elf (11) camera's. De beelden worden verstuurd door een straalverbinding. Er zijn in 2022 perioden geweest dat de straalverbinding niet stabiel was waardoor het cameratoezicht niet (goed) werkte. Enkele camera's hebben een periode niet gewerkt doordat een stroompunt weggevallen was door de herinrichting van het Meidoornplein en er zijn enkele camera's door de jeugd vernield. In de tweede helft van 2022 zijn er aanpassingen doorgevoerd in het cameratoezicht om deze effectiever in te zetten, om storingen te voorkomen en de kwaliteit van sommige camera's te verbeteren.

Er zijn in augustus 2022 borden in het cameragebied geplaatst die het openbaar cameratoezicht kenbaar maakt aan een ieder die het gebied betreedt. Op de website van de gemeente Oldebroek is informatie opgenomen over het cameratoezicht.¹⁵ Er wordt hiermee voldaan aan het kenbaarheidsvereiste. Tevens is dit een voorwaarde voor effectief cameratoezicht en kan daarmee van invloed zijn op de veiligheid(sbeleving). Immers potentiële daders passen hun gedrag pas aan wanneer zij bekend zijn met de aanwezigheid van cameratoezicht.¹⁶ Dit geldt overigens niet voor alle dadergroepen (bijv. impulsdelicten).

De storingen (eerste helft van 2022) en aanpassingen (tweede helft van 2022) bemoeilijken het onderzoeken van de effectiviteit van de maatregel in de toch al korte periode (12 maanden) dat deze actief zijn. Wel kan gesteld worden dat na de aanpassingen het cameratoezicht in de praktijk verbeterd is op basis van de praktijkervaringen van de wijkagent en de Meidoornpleinmanager.

Subjectieve veiligheid

Er wordt niet altijd aangifte gedaan, hierdoor kan een analyse alleen op basis van de politiecijfers een verkeerd beeld geven van de daadwerkelijke situatie in het gebied. Zeker nu er vanuit professionals aangegeven wordt dat de meldingsbereidheid laag is, waarbij men veelal geen melding maakt bij de gemeente of aangifte doet bij politie. Het verhogen van de meldings- en aangiftbereidheid in deze omgeving is een aanbeveling bij voortzetting van het cameratoezicht.

Subjectieve veiligheid is een breed begrip en het meten van de subjectieve veiligheid is veelomvattend.¹⁷ Er zijn tal van factoren die meespelen in hoe iemand de veiligheid in het gebied beleeft.¹⁸ Een uiteenzetting van beïnvloedende factoren is onderverdeeld in de algemeen maatschappelijke context, de media, de sociale omgeving, de fysieke omgeving, de criminele omgeving, de institutionele omgeving en persoonlijke factoren.¹⁹ Er is door de gemeente Oldebroek niet deelgenomen aan de veiligheidsmonitor of een 0-meting uitgevoerd, hierdoor is een analyse/vergelijking op basis van deze resultaten niet mogelijk.

Een ontwikkeling in de afgelopen 12 maanden die invloed kan hebben op (de ontwikkeling van) het veiligheidsbeeld is de Covid-19 pandemie, maar in het kader van de veiligheidsbeleving ook andere

15 Cameratoezicht - Gemeente Oldebroek

16 Schijndel van, A. Msc., drs. A. Schreijenbergh, drs. G.H.J. Homberg, drs. S. Dekkers. (2012). Daders over cameratoezicht.

https://www.publicspaceinfo.nl/media/uploads/files/POLITIE_2012_0001.pdf

17 Stol, W., Tielenburg, C., Rodenhuis, W., Pleysier, S., en Timmer, J. (2011). Basisboek integrale veiligheid. Den Haag: Boom Lemma uitgevers.

18 Elffers, H. en de Jong, W. (2004). 'Nee, ik voel me nooit onveilig'. Determinanten van sociale onveiligheidsgevoelens. Leiden: NSCR.

19 Het CCV, Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid. (2016). Veiligheidsbeleving. <https://hetccv.nl/onderwerpen/veiligheidsbeleving/wat-is-veiligheidsbeleving/>

crisis als de oorlog in Oekraïne en de vluchtelingenstroom of de financieel- economische ontwikkelingen.²⁰

We kunnen concluderen dat al deze factoren van invloed zijn op de veiligheidsgevoelens van inwoners, bezoekers en ondernemers in het gebied sinds de invoering van het cameratoezicht. Het is daardoor niet realistisch om na 12 maanden een evaluatieonderzoek te starten naar de ontwikkeling van het veiligheidsgevoel op het Meidoornplein en de invloed van de maatregel cameratoezicht hierop. Zeker ook in combinatie met de benoemde herinrichting van het gebied.

Veiligheidsanalyse

Ondanks dat een uitgebreide evaluatie van de maatregel begin 2023 weinig zinvol is, liggen er wel veiligheidsanalyses ten grondslag aan de maatregel. Hieronder wordt kort ingegaan op de analyse, waarbij niet alle (politie)informatie uit de analyses is opgenomen in deze verkenning. De uitgebreide analyse is besproken in de lokale driehoek en is nog onderwerp van discussie in de driehoek.

De problematiek rondom jeugdgroepen op het Meidoornplein in Wezep speelt al jaren. De lange voorgeschiedenis van de problematiek is reden om aan te nemen dat de problematiek na 2023 niet verdwenen is. Er worden vanuit de gemeente en partners al jaren diverse maatregelen genomen om de problematiek te beteugelen.²¹

Ten behoeve van de onderbouwing voor de noodzakelijkheid van het cameratoezicht heeft de politie meerdere rapportages aan de burgemeester verstrekt. Vanuit de politie (het DRIO) Oost- Nederland zijn de incidenten in de periode 1 januari 2020 tot 18 januari 2022 in Wezep op de locaties Meidoornplein, Meidoornpassage en Clematisstraat nader geduid. Hieronder wordt ingegaan op belangrijke bevindingen uit het rapport van de DRIO.²²

Alle incidenten (alleen artikel 8 informatie) die hebben plaatsgevonden in de genoemde periode zijn opgevraagd, dit betroffen 218 incidenten in het cameragebied. Voor de duiding van de problematiek zijn incidenten die onder meerdere BVH-nummer geregistreerd waren verwijderd. Vervolgens zijn de incidenten geanalyseerd en gefilterd op incidenten die (kunnen) bijdragen aan het aantasten van de openbare orde en/of voor een onveilig gevoel (kunnen) zorgen, dit betreffen 113 incidenten in de genoemde periode. Waaronder incidenten met een grote impact (geweld tegen politie, ernstige geweldsincidenten).

De politie is verzocht om cijfers aan te leveren van het aantal incidenten in het cameragebied in 2022. Uit het overzicht blijkt dat er in 2022 honderdthalf (112) meldingen en incidenten plaatsgevonden hebben in het cameragebied (Meidoornplein, Meidoornpassage en Clematisstraat).²³ Qua aantallen en

²⁰ [Impactanalyse coronacrisis versie september 2020 \(1\).pdf](#)

²¹ Enkele artikelen uit de media:

- [Beveiligd winkelcentrum Meidoornplein Wezep - ChristenUnie Oldebroek](#)
- [ABO bezorgd over veiligheid Meidoornplein Wezep – Algemeen. Belang. Oldebroek. \(abo-oldebroek.nl\)](#)
- [Burgemeester wil einde aan overlast Meidoornplein in Wezep - Omroep Gelderland \(gld.nl\)](#)
- ['Jongerenoverlast in Wezep is moeilijk aan te pakken' - Omroep Gelderland \(gld.nl\)](#)
- [In grimmig Wezep rommelt het al langer - Omroep Gelderland \(gld.nl\) Gebiedsverbod voor jongeren die overlast veroorzaken in Wezep - RTV Nunspeet](#)
- [Gebiedsverbod voor jongeren die overlast veroorzaken in Wezep - RTV Nunspeet](#)
- [Oldebroek kan op zoek naar 'oom agent' die Wezepse jeugd in toom houdt | Oldebroek | destentor.nl](#)
- [College wil meer BOA's op straat in Oldebroek - Al het nieuws uit Oldebroek \(huisaanhuisoldebroek.nl\)](#)

²² DRIO Oost-Nederland IK NOG. (2022). Incidenten Wezep. Vertrouwelijk politierapport.

²³ Bij deze cijfers is geen nadere analyse en filtering uitgevoerd.

ernst van de meldingen en incidenten zien wij een positieve ontwikkeling t.o.v. de periode voor invoering van het cameratoezicht. Zoals gesteld kan niet eenduidig verklaard worden of dit komt door het cameratoezicht, andere maatregelen of bijvoorbeeld door de herinrichting.

Door de Meidoornpleinmanager van de gemeente worden ook registraties bijgehouden van meldingen die de manager vanuit haar functie ontvangt. Dit betroffen in 2022 vijftig (50) meldingen in het cameragebied inzake overlast jeugd en geluidsoverlast. Een enkele melding betrof een vernieling.

Uit gesprekken met de Meidoornpleinmanager en jeugdboa blijkt dat er met name sprake is van jeugd- en overlastgroepen die verantwoordelijk zijn voor een groot deel van de incidenten. De jeugd/overlastgroepen in deze omgeving bestaan met name uit jongvolwassenen in de leeftijd 17 tot 25 jaar, de “Meidoornpleingroep”. Er is een andere jeugdgroep in beeld die aanspreekbaar is. Tot slot is er een jongere groep rond de 12 jaar waarvan gevreesd wordt, op basis van hun gedrag, dat dit een nieuwe generatie van de overlastgevende “Meidoornpleingroep” wordt.

De overlast en incidenten zijn divers, van vandalisme, geweld tot drugsgebruik en drugsdeals. Deze problematiek vindt met name plaats op de donderdag-, vrijdag- en zaterdagavond en nacht. Vanuit de Meidoornpleinmanager en jeugdboa is aangegeven dat er onder de jeugdgroepen een gevoel heerst dat ze alles kunnen doen zonder dat dit consequenties heeft. In combinatie met een gesloten cultuur richting buitenstaanders en de beperkte capaciteit bij gemeente en partners, maakt dit interveniëren moeilijk. Het cameratoezicht kan hier, mits van voldoende kwalitatief niveau, een aanzienlijke en noodzakelijke bijdrage in leveren.

Er wordt op verschillende manieren gewerkt aan de problematiek, denk aan processen verbaal, gebiedsverboden, bijeenkomsten met overlastplegers en ouders en door de inzet van de Meidoornpleinmanager.²⁴ De problemen spelen al sinds jaar en dag en naar verwachting blijft dit een toekomstig probleem die je niet oplost, maar wel kunt beheersen volgens de professionals.

De Meidoornpleinmanager van de gemeente Oldebroek is gevraagd naar haar professionele mening over het cameratoezicht in Wezep als maatregel voor de problematiek. Samengevat geeft zij aan dat er met name na de verbetering van het cameratoezicht/cameraplan in de zomer van 2022 gebruik gemaakt is van het cameratoezicht door de politie. Er is op basis van de registraties van de manager zes keer gebruik gemaakt van camerabeelden door de politie n.a.v. de meldingen. De manager zou niet meer zonder de camera's willen werken, omdat zij zich op deze manier veiliger voelt om haar werkzaamheden uit te voeren.

De mening van de wijkagent is gevraagd ten aanzien van het cameratoezicht. Samengevat vergemakkelijken de camera's het werk van de politie als handhaver van de openbare orde. Cameratoezicht is ondersteunend om achteraf, na incidenten, te kunnen kijken wat er zich heeft afgespeeld. Er wordt regelmatig gebruik gemaakt van het camerasysteem, bijvoorbeeld na vernielingen en pinpasfraude. Als verbetering voor het cameratoezicht is aangegeven dat de huidige beelden niet overal even goed zijn om bijvoorbeeld kentekens te kunnen lezen. Er wordt verzocht of de kwaliteit hiervan verbeterd kan worden.

²⁴ Gemeente Oldebroek. (26 januari 2022). *Evaluatie Meidoornplein manager*. Binnengehaald van [Document Oldebroek - Bijlage - Evaluatie Meidoornplein Manager.pdf](#) - iBabs RIS ([bestuurlijkeinformatie.nl](#))

Belangrijkste inzichten uit een voorlopige analyse

Op basis van de veiligheidsanalyse van voorgaande jaren, evenals de cijfers van 2022, kan gesteld worden dat cameratoezicht op grond van artikel 151C Gemeentewet noodzakelijk is ter handhaving van de openbare orde op het Meidoornplein, de Meidoornpassage en de Clematisstraat in Wezep. Het cameratoezicht wordt gezien als middel voor het voorkomen en terugdringen van criminaliteit, overlast, vandalisme/vernieling, het bieden van ondersteuning voor de opsporing en het verhogen van de pakkans en het oplossingspercentage. Tevens kan het cameratoezicht bijdragen aan het ondernemersklimaat, het werkklimaat voor politie en boa's/toezichthouders en verbetering van de subjectieve veiligheid van inwoners, bezoekers en ondernemers.²⁵

Het cameratoezicht is en blijft een onderdeel van een pakket aan maatregelen. De gemeente zet naast camera's ook andere middelen in als preventief jeugdbeleid. Ondanks de ingezette maatregelen in de afgelopen jaren blijft cameratoezicht een noodzakelijke aanvulling, het sluitstuk op het pakket aan maatregelen in deze omgeving. De ervaringen van politie en gemeente in de eerste 12 maanden zijn over het algemeen positief en sinds de invoering van het cameratoezicht is de veiligheidssituatie verbeterd. Tot slot zijn ondernemers in het gebied voorstander van cameratoezicht, nemen zelf maatregelen en maken zich zorgen om de veiligheid(sontwikkeling) in het gebied (maatschappelijke behoefte onverminderd).

Het wordt niet noodzakelijk geacht om het cameratoezicht structureel live uit te kijken in dit gebied, ook niet op vastgestelde dagen en tijden. Er wordt alleen teruggekeken na incidenten en er wordt uitgegaan van het preventieve effect van het cameratoezicht. De politie mag in de nieuwe voorgestelde situatie de camerabeelden live uitkijken bij incidenten (bijvoorbeeld op verzoek van de meldkamer) en bij evenementen. Er is in beginsel ook geen uitbreiding beoogd in het aantal camera's in het aangewezen gebied. Voorgaande maakt dat er voldaan wordt aan het proportionaliteitsbeginsel en de inbreuk op de privacy van ondernemers, inwoners en bezoekers geminimaliseerd wordt om onze doelen te bereiken.

Wel dient na voltooiing van de herinrichting op basis van de nieuwe situatie in 2024 kritisch gekeken te worden naar de cameraposities en verplaatsingen van problematiek in het cameragebied. Daarin dient t.z.t. een beoordeling plaats te vinden of bepaalde cameraposities aangepast moeten worden binnen het aangewezen cameragebied. De invloed van de herinrichting van de omgeving op de ontwikkeling van de veiligheidsproblematiek is ongewis en dient in de komende jaren gezien te worden. Het is mogelijk dat de veiligheidssituatie positief beïnvloed wordt met de herinrichting en cameratoezicht in de toekomst niet langer noodzakelijk is ter handhaving van de openbare orde in dit gebied.

Maart 2023 heeft een eerste driehoeksoverleg plaatsgevonden over het cameratoezicht. Er vindt nog een nadere discussie plaats in de driehoek over de duiding, termijnen, doelstellingen en evaluatie.

Resumerend voldoet het cameratoezicht op dit moment aan de eisen die gesteld worden aan openbaar cameratoezicht op grond van artikel 151C Gemeentewet, maar niet aan de technische/beveiligingseisen van de politie.

²⁵ Een aanbeveling bij de voortzetting van de maatregel is het verhogen van de meldings- en aangiftebereidheid in dit gebied middels een communicatiestrategie om de effectiviteit van de maatregel te verhogen.

Verkenning mogelijkheden cameratoezicht

In dit hoofdstuk wordt samengevat ingegaan op de marktverkenning en de mogelijkheden voor nieuw cameratoezicht op het Meidoornplein e.o. Het betreft een verkenning en de genoemde kosten zijn indicaties. In verband met de huidige ontwikkelingen, zoals tekorten aan grondstoffen en chips, zijn de geschatte kosten een momentopname. Tevens dient in de aanbestedings- en realisatiefase op detailniveau een uitwerking plaats te vinden die veranderingen in de kosten met zich mee kan brengen.

Huidige inzet en kosten

De huidige kosten van het cameratoezicht bedragen ongeveer €30.000,- per jaar. De kosten bestaan uit de huur van het systeem (camera's, masten, verlichting, netwerk) en personele inzet (reparaties, aanpassingen). Er wordt gebruik gemaakt van aanwezige 230V voorzieningen en sommige cameraposities zijn aangesloten op het stroomnetwerk van ondernemers. Er is een gesloten camerasysteem gerealiseerd middels straalverbindingen zonder actieve verbinding naar buiten. Het nadeel hiervan is dat de politie in het wijkcentrum de werking van de camera's moet controleren (kwaliteit, storingen, vandalisme, uitrichting) en er geen live verbinding is met bijvoorbeeld de meldkamer van de politie om bij incidenten de camera's direct te gebruiken. De camerabeelden worden lokaal opgeslagen op de storage van de cameraserver in de ruimte van de politie in de Brinkhof te Wezep. Deze tijdelijke opslaglocatie voldoet niet aan de beveiligingseisen.

Tijdens de jaarwisseling 2022-2023 is er mobiel cameratoezicht gehuurd en ingezet in de omgeving van Zwembad de Veldkamp in Wezep. De kosten hiervan bedroegen €3400,- excl. BTW voor één week. Dit cameratoezicht is uitgevoerd door een andere partij dan de leverancier van het cameratoezicht op het Meidoornplein e.o.. De leverancier van het mobiele cameratoezicht met de jaarwisseling voldoet aan alle eisen van de politie en de camerabeelden voldeden ruimschoots aan de wensen. Het cameratoezicht werd aangesloten op het stroomnetwerk van de openbare verlichting en middels een 4G-dataverbinding is een uitkijk voorziening gerealiseerd met de meldkamer van de politie. Hierdoor is het mogelijk geweest voor de politie om de camerabeelden live uit te kijken. Tevens is een monitoring opgezet om de technische werking en storingen 24/7 te screenen om hier direct op te kunnen acteren.

Mobiel cameratoezicht

Het is mogelijk om (deels) mobiel cameratoezicht aan te schaffen of tijdelijk te huren. Mobiel cameratoezicht is eenvoudiger te verplaatsen dan vast cameratoezicht, dat veelal in de openbare ruimte verwerkt wordt (vaste stroomaansluiting, bevestigd in de grond). De huidige camera's op het Meidoornplein zijn voorbeelden van mobiele, tijdelijke cameramasten.

Het is een mogelijkheid om enkele mobiele cameramasten aan te schaffen, in combinatie met enkele vaste camerapunten. De mobiele camera's kunnen daarmee eenvoudig verplaatst worden in het gebied, maar ook, indien de situatie daarom vraagt, elders in de gemeente ingezet worden. Stel dat er een locatie is waar de openbare orde verstoringen dusdanig zijn en van tijdelijke aard, dan kan besloten worden om tijdelijk, mobiel cameratoezicht op die locatie in te zetten. Er kan dan een mobiele camerapositie vanaf het Meidoornplein eenvoudig verplaatst worden. Hier zijn verplaatsingskosten en installatiekosten mee gemoeid. De kosten voor de aanschaf van een mobiele cameramast komen op ongeveer €12.500 per mast. Het alternatief is om indien de situatie zich

voordoet cameratoezicht te huren, zoals aangegeven zijn de kosten voor twee camera's ongeveer €3400,- excl. BTW per week, inclusief plaatsing, installatie en verbindingen.

Het inzetten van mobiel cameratoezicht op een andere locatie in de gemeente moet aan dezelfde voorwaarden voldoen als het cameratoezicht op het Meidoornplein in Wezep (veiligheidsanalyse, noodzakelijkheid, afstemming in de driehoek, kenbaarheidsvereiste). Echter, doordat dit cameratoezicht voor kortere perioden ingezet wordt is de schending van de privacy beperkter en de afweging eenvoudiger. In bijlage (2) is een voorbeeld van beleid opgenomen voor het inzetten van (mobiel) cameratoezicht. Het is een wens om, waar nodig, meer gebruik te maken van mobiel cameratoezicht in de gemeente, bij hotspots of gedurende perioden waarin een verhoogd risico op openbare orde verstoringen bestaat, zoals de jaarwisseling of bij andere evenementen.

Glasvezel, 4G en straalverbinding

Om een verbinding voor het cameratoezicht te realiseren zijn er verschillende mogelijkheden, zoals glasvezel, 4G en straalverbindingen. Deze opties kennen allen voor- en nadelen. De optie 4G wordt niet uitgewerkt omdat de data-kosten dusdanig hoog zijn dat dit niet interessant is voor langdurige inzet op het Meidoornplein, deze optie is slechts interessant bij tijdelijke inzet op een locatie waarbij straalverbinding niet mogelijk is (mobiel cameratoezicht). Dit is dus wel een voorwaardelijke mogelijkheid bij het aanschaffen van camera's die ook elders in de gemeente ingezet moeten kunnen worden.

De verbinding wordt op dit moment middels straalverbindingen gerealiseerd. Met deze verbinding is het mogelijk om de afstand tot het wijkcentrum in Wezep te overbruggen en de beelden daar "te laten landen". Het voordeel van deze verbinding is dat er geen bouw- en graafwerkzaamheden benodigd zijn, de kosten relatief laag zijn en er een grote mate van flexibiliteit blijft voor de inzet van camera's in dit gebied. Een nadeel van straalverbinding is dat deze meer storingsgevoelig is en de beeldkwaliteit bij live uitkijken minder goed is ten opzichte van glasvezel. Al stellen marktpartijen dat zij tegenwoordig dusdanig goede verbindingen kunnen realiseren die vergelijkbaar zijn met een glasvezelnetwerk.

Een mogelijkheid is aansluiting op een vast, glasvezelnetwerk. Om de kosten en mogelijkheden van deze optie te onderzoeken is er vanaf september 2022 een haalbaarheidsonderzoek gestart bij KPN. Medio mei 2023 loopt dit onderzoek nog steeds waardoor het niet mogelijk is om de kosten en mogelijkheden hiervan op te nemen. In zijn algemeenheid heeft een glasvezelnetwerk als voordeel dat er een stabiele verbinding is en de kwaliteit voor het live uitkijken van camerabeelden uitstekend is. Een nadeel van glasvezel is, naast bouw – en graafwerkzaamheden, dat er vaste punten gerealiseerd worden waar het cameratoezicht aangesloten kan worden. Dit is een nadeel voor de situatie aan het Meidoornplein nu door de herinrichting onduidelijk is waar eventuele definitieve cameraposities gerealiseerd moeten worden voor de problematiek en de uitrichting. Een glasvezelverbinding is daarnaast geen voordelige optie.

Regionale Toezicht Centrale

Om te voorzien in de pro-actie van het cameratoezicht kan besloten worden om cameratoezicht op vastgestelde dagen- en tijden live uit te kijken. Al wordt deze mogelijkheid niet noodzakelijk geacht, voor de volledigheid is deze optie wel verkend. Mede in het kader van het onderzoeken van geschikte serverruimten.

Sinds 1 januari 2022 heeft de gemeente Nijmegen een Regionale Toezicht Centrale(hierna: RTC) operationeel. Het RTC is opgezet als reactie op de beleidswijziging van de politie inzake cameratoezicht 151C Gemeentewet en de eisen waaraan openbaar cameratoezicht en een uitkijkruimte dient te voldoen. Ten behoeve van het onderzoek naar de mogelijkheden voor het cameratoezicht in Wezep is er een bezoek gebracht aan het RTC in Nijmegen. Dienstverleningsovereenkomsten en aanvullende informatie zijn beschikbaar bij de beleidsmedewerkers veiligheid van de gemeente Oldebroek.

Een uitkijkcentrale voor openbaar cameratoezicht dient qua beveiliging en operatie aan strenge eisen te voldoen. Voor de beeldvorming, de kosten voor het realiseren van de toezichtsruimte in het stadhuis van Nijmegen bedroegen tussen de €500.000 - €750.000,-, met de huidige kosten van materialen zal dit hoger uitvallen. Voor het realiseren van een kleinere (eigen) toezichtsruimte die voldoet aan alle eisen (PAC 2) is een investering van honderdduizenden euro's realistisch. Daarbij komen nog de personeelskosten voor het uitkijken van de camerabeelden. Om deze reden biedt de gemeente Nijmegen de mogelijkheid om als gemeenten aangesloten te worden met cameratoezicht op het RTC. Meerdere gemeenten maken naar tevredenheid gebruik van deze mogelijkheid. Een mogelijkheid is om het cameratoezicht van het Meidoornplein in Wezep onder te brengen bij het RTC. Het RTC biedt daarin twee services aan.

1. Uitkijken van cameratoezicht

Bij deze variant wordt het cameratoezicht in Wezep elke dag tussen 18:00 – 06:00 uur live uitgekeken door gecertificeerde en opgeleide BOA's in het RTC. Bij het signalen van ongeregelheden wordt de politie geïnformeerd en er wordt altijd een rapportage opgesteld door de BOA. Het voordeel hiervan is zowel dat er preventief en proactief geacteerd wordt op de camerabeelden. Hierdoor is het effect van cameratoezicht groter dan bij het terugkijken na incidenten. Een ander voordeel is het beter inzicht krijgen in de problematiek naar aanleiding van de rapportages van het RTC. Dit kan voor Wezep een extra voordeel opleveren omdat professionals aangeven dat de meldings- en aangiftebereidheid laag is. Een nadeel van deze variant zijn de jaarlijkse kosten. Per camera(positie) zijn de kosten €2550,- (peildatum 2022) per jaar. Dit komt grofweg neer op geschatte kosten van €25.000,- per jaar.

2. Opslag van beelden

Bij deze variant worden camerabeelden in het RTC opgeslagen, wordt het cameratoezicht gecontroleerd op de werking en eenmalig uitgekeken op dat moment. Voordeel hiervan is dat er altijd een controle plaatsvindt of het cameratoezicht naar behoren werkt en de opslag van beelden geregeld is. Nadeel van deze variant zijn eveneens de kosten. Per camera(positie) zijn de kosten €2000,- (peildatum 2022) per jaar. Dit komt grofweg neer op geschatte kosten van €20.000,- per jaar.

Technische aspecten bij de optie RTC

Om als gemeente aangesloten te worden op het RTC dient rekening gehouden te worden met de keuze in software en hardware. Er wordt gewerkt met de software van GemaTech en er is een lijst met 8000 camera's die die voldoen aan de eisen om hiermee te werken. Als aansluitende gemeente zijn wij verantwoordelijk voor de gehele verbinding tot aan de firewall van de gemeente Nijmegen. Er is in het kader van deze verkenning gesproken met Gigtech. Gigtech B.V. is een partij die als adviseur en uitvoerder de connectiviteit tussen de camera's in Wezep en het RTC kan realiseren. Dit doen zij via het lokale cameranetwerk, het maken van een VPN tunnel en aansluiting over het internet

op het RTC. Dit kan zowel via een cameranetwerk met glasvezel, UTP (max. 100 meter) of een draadloze verbinding verbonden worden.

Serverruimte(n)

Er zijn enkele ruimten geïnventariseerd om een eigen serverruimte te realiseren, zoals twee ruimten in het gemeentehuis (o.a. de kelder). Er zijn geen gedetailleerde kostenspecificaties uitgebracht vanuit de marktpartijen, grove schattingen hiervan variëren tussen de €20.000 en €50.000 voor het realiseren van een beveiligde serverruimte die voldoet aan de eisen. Ook het plaatsen van een server in de huidige serverruimte van de gemeente is onderzocht. Echter, de server voor het cameratoezicht op grond van 151C Gemeentewet dient afgescheiden en beveiligd te zijn van de overige servers. Hier is onvoldoende ruimte voor.

Tijdens de verkenning zijn er andere mogelijkheden onderzocht om de server onder te brengen. Een goede en voordelige mogelijkheid is serveropslag bij de politie. Het is mogelijk om een server bij Team Technisch Toezicht van de politie onder te brengen mits er een beveiligde verbinding vanuit Wezep gerealiseerd wordt. De geschatte kosten voor aansluiting, de opslagruimte in de server en de licentiekosten bedragen €1100,- per camera. Deze kosten zullen na ongeveer 5 jaar terugkeren. Dan dient de server vervangen te worden. Uitgaande van 11 camera's zijn de geschatte kosten €12.100,- per vijf jaar, dus €2420,- per jaar.

Hiermee voldoet de opslagruimte aan alle eisen, maar zijn er ook andere voordelen. Wanneer zich een incident voordoet en er een 112-melding gedaan wordt kan de meldkamer direct het cameratoezicht uitkijken in de meldkamer.²⁶ Op deze manier kunnen aanrijdende politie eenheden geïnformeerd worden over de situatie en eventuele signaleringen. Daarnaast worden de beelden opgeslagen en zouden deze gebruikt kunnen worden voor de opsporing en vervolging na incidenten. Er zijn mogelijkheden om in bepaalde perioden, in afstemming met de driehoek, een live uitkijkmogelijkheid te realiseren voor de lokale politie-eenheid. Dit kan bijvoorbeeld bij de jaarwisseling.

Marktverkenning partij 1

De leverancier van het mobiel cameratoezicht rondom de jaarwisseling is gevraagd om een offerte uit te brengen voor cameratoezicht op het Meidoornplein in Wezep. Hierbij is een gezamenlijke schouw van het gebied uitgevoerd, zijn de wensen besproken en is overleg gevoerd met team technisch toezicht van de politie. Er zijn twee opties uitgewerkt, een tijdelijke huurconstructie om te voldoen aan de eisen van de politie en een meer permanente, koopconstructie. De offerte en aanvullende informatie is beschikbaar bij de beleidsmedewerkers veiligheid van de gemeente Oldebroek.

Tijdelijke, huurconstructie

De dagelijkse kosten voor het gebruik van tijdelijke camera's bedragen € 12,75 per camera, per dag. Vanaf het wijkcentrum in Wezep wordt een dataverbinding in stand gebracht naar de meldkamer van de politie. Uitgaande van het huidige cameraplan met 11 camera's komen de jaarlijkse huurkosten van deze mogelijkheid op €51.191,25,-. Dit is exclusief de kosten die de politiemeldkamer in rekening brengt voor haar diensten en exclusief kosten voor stroomvoorzieningen.

²⁶ Team technisch toezicht heeft geen 24/7 bezetting in de regiekamer om camerabeelden door te zetten. Het is daarmee niet altijd mogelijk om camerabeelden live uit te kijken in de meldkamer van de politie.

Vaste, koopconstructie

Wanneer een permanentere oplossing gezocht wordt nemen de mogelijkheden toe. Bij de uitwerking van deze optie is het uitgangspunt genomen dat de camera's tijdelijk op het stroomnet van ondernemers of lokaal aanwezige stroompunten van de gemeente (markt e.d.) aangesloten wordt. Voor de langere termijn is dit niet wenselijk, wanneer definitieve cameraposities bepaald kunnen worden na de herinrichting dient er gewerkt te worden aan een structurele oplossing en aansluiting op het gemeentelijk netwerk.

Bij een structurele oplossing wordt aanbevolen om specifieke cameramasten die in hoogte afgestemd kunnen worden te plaatsen. Dit kan bij een definitieve opstelling zorgen voor minder benodigde camera's voor dit gebied. Daarmee zouden de 11 camera's kunnen voldoen voor deze omgeving. Investeringskosten voor deze optie zijn totaal €72.880,00 bestaande uit:

1. BOSCH PTZ (dome) camera's, 11 stuks a €4.950,- totaal: €54.450,-
2. Straalzenders/ontvanger, 6 stuks a €290,-. totaal: €1740,-
3. Installatie hardware: €10.450,-
4. Systeemconfiguratie naar de meldkamer van de politie: €850,-
5. Jaarlijkse kosten: beheer en onderhoud €5.390,00,-

De jaarlijkse kosten voor beheer en onderhoud zijn structureel. Deze bestaan uit preventief onderhoud voor de camera's en aanverwante hardware, zoals het reinigen van de camera's, zender en ontvangers, positionering, software updates, etc. De kosten zijn exclusief de kosten van de politiemeldkamer, eventuele infrastructurele werkzaamheden, stroom en internetkosten, legeskosten, verzekeringen en aanpassingen die plaats moeten vinden bij het realiseren van een meer definitieve opstelling of bij vandalisme e.d. Ook kan bij dit systeem gekozen worden om een camera tijdelijk in te zetten op een andere locatie in de gemeente, bijvoorbeeld bij de jaarwisseling. Kosten van het verplaatsen en installeren van een mobiele camera elders in de gemeente zijn niet meegerekend in bovenstaande optie. Hieronder is een cameraplan voor de kortere termijn weergegeven.

Figuur: Concept cameraplan partij 1

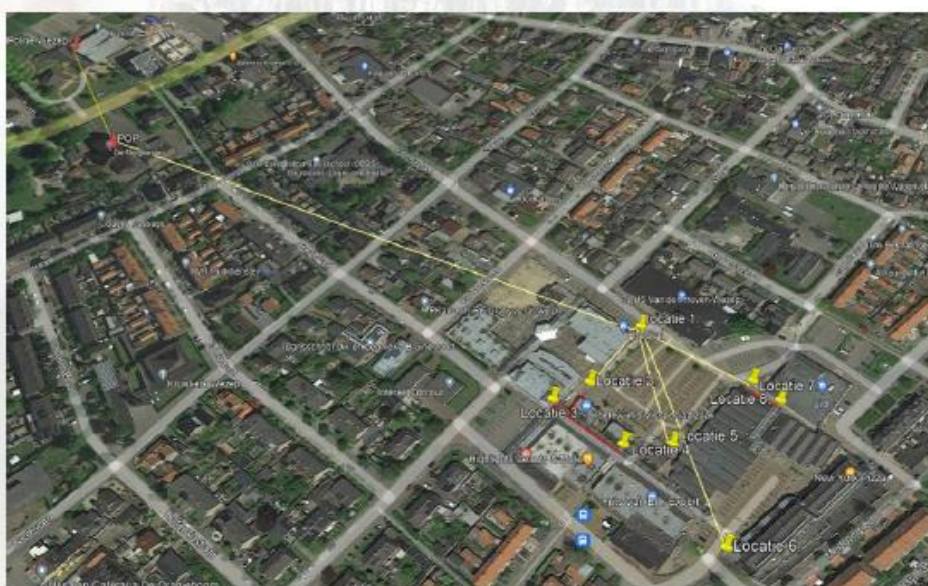
Marktverkenning partij 2

Een andere grote leverancier in de markt is eveneens verzocht om een budgettaire offerte uit te brengen voor het cameratoezicht op het Meidoornplein. Met deze partij zijn meerdere gesprekken gevoerd, is het cameragebied geschouwd en zijn de wensen besproken. Dit heeft geresulteerd in een uitgebreide offerte op 3 maart 2023. De partij voldoet aan de eisen en is een bekende leverancier bij grote gemeenten, ziekenhuizen, het openbaar vervoer en de politie. De offerte en aanvullende informatie is beschikbaar bij de beleidsmedewerkers veiligheid van de gemeente Oldebroek.

In het cameraplan zijn vaste, permanente cameraposities uitgewerkt die grotendeels middels palen in de fysieke omgeving verwerkt worden. De palen kunnen in de gewenste kleur geleverd worden. Totaal gaat het om in dit cameraplan om 13 camera's (dit aantal kan teruggebracht worden naar 11). Er wordt een draadloze, hoogwaardige straalverbinding opgezet die vergelijkbare snelheden en stabiliteit bereikt als glasvezel.

Gewenste situatie

Cameraplan inclusief draadloze verbindingen.

Met de gele lijnen worden de draadloze verbindingen weergegeven. Die de camera's draadloos ontsluiten vanuit het winkelcentrum. Deze verbinding komt samen bij locatie 1. Vanaf locatie 1 worden de beelden via de POP locatie doorgezeten naar het Politiebureau Wezep. Vanuit het Politiebureau Wezep worden de beelden middels een VPN tunnel verzonden

Figuur: overzicht cameraplan partij 2

Deze partij heeft een eigen service organisatie met onder andere een servicedesk, engineers, netwerkbeheerders, software engineers en 24/7 technische monitoring. De partij biedt verschillende service modules aan die naar wens samengeteld kunnen worden. Zoals preventief hardware onderhoud (reiniging, controle aansluitingen, instellingen), preventief software onderhoud (updates, upgrades, patches), servicedesk, correctief onderhoud (storingen). De beheer- en onderhoudskosten zijn ongeveer €6000,- per jaar. Dit kan naar wens uitgebreid en afgeslankt worden met keuzes in de aangeboden diensten.

Voor de hardware (13 camera's, 5 cameramasten en verbindingen), graafwerkzaamheden, kabels en arbeid zijn de geschatte kosten €77.500,- exclusief BTW.

Kosten – Baten

Cameratoezicht is geen voordelig instrument om te werken aan veiligheid, het is ook geen wondermiddel. Er is geen informatie beschikbaar om alle kosten en baten objectief vast te stellen en dus of cameratoezicht meer oplevert dan het kost. Veel kosten en baten van cameratoezicht zijn indirect en kosten en baten als veiligheidsgevoelens laten zich niet in een geldbedrag vertalen. In dit hoofdstuk worden in dit kader enkele afwegingen uiteengezet als vorm van een kosten- baten analyse.

Kosten

Cameratoezicht brengt kosten met zich mee. Er moeten kosten worden gemaakt voor de aanschaf van hardware, software, verbindingen en opslag van beeldmateriaal of een uitkijkcentrale. Daarnaast zijn er personele kosten voor de gemeente en politie, zoals het bekijken van camerabeelden en beleidsmatige inspanningen voor overleg en jaarlijkse updates van uitvoeringsplannen en evaluaties. Er zijn ook immateriële kosten verbonden aan cameratoezicht, zoals de aantasting van privacy van mensen die in beeld komen.

Uit de verkenning komen er verschillende mogelijkheden voor het cameratoezicht in Wezep naar voren, met diverse indicatieve kosten. In onderstaande tabel zijn de geschatte kosten uit de verkenning overzichtelijk weergegeven.

Hardware Meidoornplein e.o.		
Inzet mobiel cameratoezicht	Huur: €3400,- excl. BTW voor één week	Inzet afhankelijk van noodzaak
	Koop: €12.500,- per mobiele cameramast	Exclusief kosten voor het (ver)plaatsen en installeren op een locatie.
Cameraplan Meidoornplein Partij 1	Huur hardware: €51.191,25,- per jaar.	Inclusief installatie
	Koop hardware: €67.490,-	Inclusief installatie, exclusief service.
Cameraplan Meidoornplein Partij 2	Koop hardware: €77.500,-	Inclusief installatie, exclusief service.
Opslag van de camerabeelden		
RTC Nijmegen	Live uitkijken: €25.000,- per jaar.	Exclusief kosten voor realiseren aansluiting
	Opslag beelden: €20.000,- per jaar.	Exclusief kosten voor realiseren aansluiting
Beveiligde serverruimte realiseren	Tussen €20.000,- - €50.000,-	
Serverruimte politie	€12.100,- per vijf jaar	€2420,- per jaar.
Onderhoud- en beheerskosten		
Servicecontract	€6000,- per jaar	

Op basis van de inzichten uit de verkenning worden hieronder enkele mogelijkheden samengevat weergegeven.

Opties huren

De geschatte huurkosten van een systeem zijn jaarlijks €52.000 bij de leverancier. Voor de optie om een server onder te brengen bij de politie zijn de geschatte kosten €11.000,- per vier jaar, zegge €2750,- per jaar. Deze variant kost dus ongeveer €55.000 per jaar aan huur.

De geschatte huurkosten van een systeem zijn jaarlijks €52.000 bij de leverancier. Voor de optie om aangesloten te worden bij het RTC in Nijmegen zijn de geschatte kosten tussen de €20.000 - €25.000 per jaar. Deze variant kost dus ongeveer €75.000 per jaar aan huur.

Opties kopen

De geschatte kosten voor de aanschaf en installatie van een systeem zijn eenmalig €75.000 - €80.000,. Voor onderhoud en beheer zijn geschatte jaarlijkse kosten in ieder geval €6000. Als er een aansluiting op het RTC gerealiseerd wordt zijn de kosten jaarlijks €20.000,- a €25.000,- per jaar. Uitgaande van een inzet van het cameratoezicht voor vier jaar kost deze variant ongeveer €204.000,- per vier jaar, zegge €51.000,- per jaar.

De geschatte kosten voor de aanschaf en installatie van een systeem zijn eenmalig €75.000 - €80.000,. Voor onderhoud en beheer zijn geschatte jaarlijkse kosten in ieder geval €6000. Als de server ondergebracht wordt bij de politie zijn de jaarlijkse kosten €2750. Uitgaande van een inzet van het cameratoezicht voor vier jaar kost deze variant ongeveer €115.000,- per vier jaar, zegge €28.750,- per jaar.

Uitgaande van de voordeligste variant kan gesteld worden dat op basis van de verkenning na twee jaar de kosten voor aanschaf van het systeem voordeliger zijn dan de huurkosten. De aanschaf- realisatie- en jaarlijkse kosten voor een periode van vier jaren worden geschat op €115.000,-. De huurkosten voor de periode van vier jaren wordt geschat op €220.000,-

Daarbij is er in bovenstaande berekening uitgegaan van een inzet van vier jaren. Over het algemeen kent cameratoezicht een afschrijftermijn van zes jaren. Mocht het noodzakelijk zijn, dan kan het camerasysteem na vier jaren waarschijnlijk nog twee jaren ingezet worden tegen slechts de jaarlijkse kosten voor onderhoud en beheer en kosten voor de serverruimte.

Baten

Er kan gesteld worden dat cameratoezicht, als dit goed werkt, allerlei baten oplevert. De belangrijkste opbrengst van cameratoezicht is minder slachtofferschap van overlast en criminaliteit.

De opbrengst van cameratoezicht kan zowel materieel als immaterieel zijn. Het kan leiden tot minder schade aan eigendommen en minder medische kosten, maar ook tot minder leed, stress en angstgevoelens. Bovendien profiteert de samenleving als geheel van minder criminaliteit en overlast, doordat politie en justitie minder tijd en geld kwijt zijn aan opsporing, vervolging en rechtspraak, en doordat er minder kosten zijn voor het systeem van sancties, inclusief het penitentiaire systeem. Daarnaast verbetert de leefbaarheid als een gebied veiliger wordt: het gebied wordt aantrekkelijker om te wonen, werken, winkelen en recreëren.

Kortom, als cameratoezicht leidt tot een daling van criminaliteit en overlast, levert dat zowel materiële als immateriële winst op. Echter, de situatie in Wezep laat zich moeilijk in financiële baten uiteenzetten, zo is het niet mogelijk om aan veiligheidsgevoelens een prijskaartje te hangen.

De beste schatting van de kosten van verschillende soorten criminaliteit is gemaakt door het Britse Home Office in samenwerking met een team van economen en criminologen.²⁷ In hun berekeningen zijn niet alleen makkelijk meetbare kosten zoals medische kosten meegenomen, maar ook bedragen die moeilijk in geld zijn uit te drukken, zoals emotionele schade voor slachtoffers. Het Britse model onderscheidt bedragen voor:

- i) voorbereiding op criminaliteit (beveiliging, verzekering),
- ii) gevolgen van criminaliteit (medische kosten, waarde van gestolen goederen, slachtofferzorg, verzuim, ziekte) en
- iii) reactie op criminaliteit (politie, openbaar ministerie, rechtspraak, reclassering, detentie).

Uit dat onderzoek blijkt dat een vernieling €2000,- per incident kost, een bedreiging €3000,-, een beroving €14.500,- en een mishandeling €21.000,- per incident. Stel dat cameratoezicht in Wezep de komende vier jaar vijf mishandelingen, een beroving, bedreiging en enkele vernielingen voorkomt, dan wegen de kosten (€115.000,-) zeker op tegen de baten. Nog los van toegenomen veiligheidsgevoelens, leefbaarheid en het ondernemingsklimaat in het gebied. Daarbij is preventie het belangrijkste doel van de camera's en levert de meeste baten op, naast ondersteuning in de opsporing achteraf.

²⁷ Dhiri, S. & S. Brand, Crime Reduction Programme. Analysis of costs and benefits: guidance for evaluators, Research, Development and Statistics Directorate, Home Office, London, 1999. En WODC, Ministerie van Justitie (11 januari 2005). Kosten en Baten van Justitiële Interventies Ontwikkeling van een analyse- en rekenmodel: [Microsoft Word - EE11730rap.doc \(wodc.nl\)](#)

Aanbevelingen

Er zijn een aantal zaken die de huidige situatie complex maakt, zoals de herinrichting. Echter, er moet een nieuw camerasysteem komen in het centrum van Wezep om te kunnen voldoen aan de eisen die de politie stelt. Ook kan het cameratoezicht kwalitatief verbeterd worden. Daarom wordt hieronder ingegaan op de aanbevelingen voor het vervolg en waar rekening mee gehouden kan worden.

Aanschaf

De aanschaf van een systeem is voordeliger dan het huren van camera's. Uit de marktverkenning van partij 1 blijkt dat na twee jaar de huurkosten al hoger zijn dan de aanschaf en realisatiekosten. Er dient rekening gehouden te worden met het feit dat dit geschatte kosten zijn en dat de daadwerkelijke kosten zichtbaar worden tijdens de meervoudige onderhandse aanbestedingsprocedure. Met een afschrijftermijn van gemiddeld zes jaar is aanschaf voordeliger dan huren. Op basis van de huidige situatie wordt aanbevolen om 11 camera's aan te schaffen die eerst de huidige cameraposities vervangen, maar waarvan enkele camera's in de loop der tijd anders gepositioneerd kunnen worden indien noodzakelijk. Aanbevolen wordt om in ieder geval twee cameraposities mobiel te houden, deze kunnen indien noodzakelijk tijdelijk op andere locaties in de gemeente ingezet worden. Deze mobiele camera's moeten de mogelijkheid hebben om met een 4G-verbinding ingezet te kunnen worden. Deze aanbevelingen worden nader uitgewerkt in het programma van eisen voor de aanbestedingsprocedure.

Straalverbinding

Het wordt aanbevolen om het cameratoezicht middels straalverbindingen te realiseren. Hiermee wordt de nodige flexibiliteit behouden die nodig is voor eerste periode. Pas in 2024 e.v. wordt de nieuwe (veiligheids)situatie na de herinrichting zichtbaar en kan het cameraplan daarop aangepast worden. Tevens zijn straalverbindingen de voordeligste mogelijkheid en wanneer rekening gehouden wordt met zaken die de verbindingen kunnen verstoren, zoals bomen die in blad komen, werken deze verbindingen goed.

Server meldkamer politie

Het wordt aanbevolen om cameratoezicht op grond van 151C Gemeentewet live uit te (kunnen) kijken om daarmee de effectiviteit te verbeteren. Daarmee zou de optie voor aansluiting op het RTC in Nijmegen de voorkeur genieten. Een goed alternatief is om dan een directe aansluiting met de meldkamer van de politie te realiseren. De kosten hiervan zijn relatief beperkt (een tiende van de kosten van het RTC) en hierdoor is er een mogelijkheid dat bij incidenten live meegekeken kan worden door de politie.²⁸ Ook is er een mogelijkheid om bijvoorbeeld bij evenementen de camerabeelden live uit te kijken. Deze keuze zorgt er uiteraard voor dat aan alle eisen van de politie wordt voldaan.

Kwaliteitseisen en beveiligingseisen

In de aanbestedingsprocedure wordt het aanbevolen om enkele kwaliteitseisen te stellen. In ieder geval dat de camera's identificatie van personen mogelijk maakt, ook in de nachtelijke uren en bij het terugkijken en inzoomen van opgenomen beelden. Tevens dienen de camera's bestand te zijn tegen vormen van vandalisme. Verder dient in de aanbestedingsprocedure, in samenwerking met team

²⁸ Er is geen 24/7 bezetting in de regieruimte van team technisch toezicht van de politie, hierdoor kan het voorkomen dat de meldkamer niet altijd live mee kan kijken.

technisch toezicht van de politie, een pakket aan beveiligings- en netwerkeisen opgenomen te worden.

Gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB)

Cameratoezicht heeft impact op de privacy van ondernemers, bezoekers en bewoners die zich in het cameragebied begeven. Het is daarom nodig om met de politie een GEB op te stellen om inzichtelijk te maken welke risico's de gegevensverwerking met zich meebrengt en op welke wijze deze risico's geminimaliseerd worden. Met de uitvoering van een GEB, die standaard uitgevoerd wordt door de politie bij de toepassing van 151C Gemeentewet cameratoezicht, is een DPIA niet noodzakelijk. Het betreffen politiegegevens en de politie is volgens art. 1 sub f WPG, verwerkingsverantwoordelijk.

Onderhoud en beheer

Het wordt aanbevolen om het (preventief) onderhoud en beheer van het camerasysteem bij de leverancier te beleggen en vast te leggen in een service level overeenkomst. Te denken valt aan schoonmaak van de camera's, onderhoud straalverbinding en reparaties. Voorkeur heeft een zeer korte reactietermijn bij storingen om de effectiviteit en inzet te garanderen, dit kan opgenomen worden in de aanbesteding en gunningscriteria. Ook verdient het de voorkeur om afspraken te maken met de leverancier over de kosten bij het verplaatsen van cameraposities.

Verzekering

In het vervolgtraject rondom de aanbesteding wordt aanbevolen om in beeld te brengen wat de kosten en baten zijn om de hardware te verzekeren. Bij vandalisme wordt aanbevolen om de kosten te verhalen op de dader, hier kan eveneens een preventief effect vanuit gaan. Schade veroorzaakt door de camera's aan derden (bijv. camera die valt) valt waarschijnlijk onder de aansprakelijkheidsverzekering van de gemeente.

Schouw

Het wordt aanbevolen om jaarlijks een integrale schouw van het cameratoezicht uit te voeren met in ieder geval ondernemers, politie, beheer openbare ruimte en de beleidsmedewerker veiligheid. Met de schouw kunnen verbeteringen en aanpassingen inzichtelijk gemaakt worden om de effectiviteit te verbeteren en aansluiting te houden op de wensen en behoeften van de actuele (veiligheids)situatie. Ook worden mogelijke bedreigingen voor de effectiviteit tijdig gesignaleerd, zoals takken van een boom die het zicht van een camera dreigen te belemmeren.

Beleid

Het wordt aanbevolen om camerabeleid op te stellen voor Oldebroek. Met name wanneer enkele camera's als mobiel cameratoezicht ingezet gaan worden op andere locaties in de gemeente. Een voorbeeld van hoe dit beleid eruit kan komen te zien is opgenomen in de bijlage van deze verkenning.

Evaluatie

Het is een verplichting om cameratoezicht periodiek te evalueren en cameratoezicht te verwijderen als dit niet langer noodzakelijk is ter handhaving van de openbare orde. Naast de jaarlijkse schouw wordt aanbevolen om in 2025 een uitgebreide evaluatie uit te voeren op basis van:

- Politiecijfers cameragebied.
- Successen cameratoezicht (opsporing en vervolging of rapportage bij live uitkijken).

- Meldingen en registraties gemeente (accountmanager ondernemers, BOA's, Djuma).
- Interviews met ondernemers.
- Interviews met professionals.
- Interviews met jongeren.
- Enquête subjectieve veiligheid bezoekers, ondernemers, omwonenden.

Samenwerking intern

- Met de uitvoering van cameratoezicht zijn intern diverse afdelingen betrokken. Het wordt aanbevolen op de algehele regie bij de beleidsmedewerkers veiligheid te beleggen. Naast het adviseren van de burgemeester en driehoek en het opstellen van aanwijzingsbesluiten, gaat het hierbij om het regisseren van het betrokken netwerk bij cameratoezicht.
- Onderhoud en beheer van de openbare ruimte is eveneens van invloed op de effectiviteit van het cameratoezicht. Er dient afstemming plaats te vinden over geplande werkzaamheden in het gebied die van invloed kunnen zijn op het cameratoezicht, maar ook onderhoud van openbaar groen die straalverbindingen kunnen verstoren of zichtlijnen die doorbroken worden door bijvoorbeeld kerstversiering. Ook dienen zij mogelijk betrokken te worden bij de realisatie van stroomvoorzieningen.
- Communicatie is van belang om de effectiviteit van het cameratoezicht te verhogen. Met name de meldings- en aangiftebereidheid kan hierdoor verbeterd worden, denk hierbij aan het uitdragen van successen van het cameratoezicht. Dit kan eveneens de effectiviteit bevorderen doordat het cameratoezicht breder bekend wordt bij potentiële daders en slachtoffers.
- Juridische zaken dient betrokken te worden bij het opstellen en publiceren van aanwijzingsbesluiten en beoordelingen voor de inzet van mobiel cameratoezicht op andere locaties dan het Meidoornplein.
- ICT/beheer wijkcentrum dient betrokken te worden in de realisatiefase van het cameratoezicht in wijkcentrum de Brinkhof te Wezep.
- Financiën dient betrokken te worden voor budgetbewaking, borging en afschrijving van het systeem.
- De accountmanager ondernemers dient betrokken te worden voor de afstemming en communicatie met de ondernemers in het gebied.
- De BOA's van de gemeente Oldebroek dienen betrokken te worden bij en geïnformeerd te zijn over de werking van het cameratoezicht. Hij of zij heeft eveneens een signalerende functie in het cameragebied en kan verbetermogelijkheden aangedragen.

Vervolg

Vanuit de verkenning voor het cameratoezicht is duidelijk geworden op welke wijze het cameratoezicht ingezet kan worden, welke mogelijkheden hiertoe zijn en wat de te verwachten kosten zijn. Gezien de hoogte van de geschatte kosten dienen er aantal stappen genomen te worden om tot realisatie van een nieuw camerasysteem over te gaan.

Lokale driehoek

In samenspraak met de lokale driehoek, het overleg tussen de burgemeester, de teamchef van de politie en de officier van justitie, wordt de verlenging van het cameratoezicht op het Meidoornplein in Wezep besproken. 23 maart 2023 heeft een eerste driehoeksoverleg plaatsgevonden. Er vindt nog nadere afstemming in de driehoek plaats over termijnen, doelstellingen en evaluatie.

Beschikbaar stellen financiële middelen, gemeenteraad

Er wordt een raadsvoorstel voorbereid om de financiële middelen beschikbaar te stellen voor het cameraproject. Voor dit voorstel zijn de geschatte kosten van aanschaf en realisatie : €80.000,- De jaarlijkse kosten worden geschat op €9000,-. Voorgesteld wordt om eenmalig een bedrag van €120.000,- vrij te maken voor de komende vier jaren, omdat dit buiten de budgetten van veiligheid valt.

Meervoudige onderhandse aanbesteding

Wanneer er financiële middelen toegekend worden voor het cameratoezicht dient er een aanbestedingsprocedure gestart te worden. Hiervoor is een offerteaanvraag met eisen en criteria voorbereid. Een dergelijke procedure neemt doorgaans 6 tot 8 weken in beslag.

Realisatie en implementatie camerasysteem

Wanneer een geschikte leverancier is gevonden kan de realisatie en implementatie van het camerasysteem voorbereid worden. Dit dient nader uitgewerkt te worden met de betreffende leverancier. In deze periode kan eveneens de GEB uitgevoerd worden en dient de overeenkomst met de huidige leverancier beëindigd te worden. Uiteraard is het doel om niet zonder werkend cameratoezicht te komen en dient er een zorgvuldige overgang te komen van de huidige leverancier naar de nieuwe leverancier. Hierbij dient ook het betrokken personeel van politie en gemeente geïnstrueerd te worden over de werking en afspraken rondom het nieuwe systeem.

Vaststellen camerabeleid

Met het nieuwe cameratoezicht en de mogelijkheid om camera's indien noodzakelijk mobiel in te zetten in de gemeente wordt er camerabeleid vastgesteld voor openbaar cameratoezicht op grond van artikel 151C Gemeentewet.

Monitoren, bijstellen en verbeteren

Wanneer het cameratoezicht operationeel is wordt de inzet hiervan gemonitord, waar nodig bijgesteld en verbeterd. Met name in 2024 wordt hier extra aandacht aan besteedt in verband met de afronding van de herinrichting en veranderde fysieke omgeving.

Evaluatie en besluit continuering

In het jaar dat het aanwijzingsbesluit verloopt wordt een uitgebreide evaluatie uitgevoerd en besloten of het cameratoezicht gecontinueerd wordt.

Bijlage 1 wettelijk kader 151C Gemeentewet

1. De raad kan bij verordening de burgemeester de bevoegdheid verlenen om, indien dat in het belang van de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is, te besluiten om voor een bepaalde duur camera's in te zetten ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats als bedoeld in [artikel 1 van de Wet openbare manifestaties](#) en andere bij verordening aan te wijzen plaatsen die voor een ieder toegankelijk zijn.
2. De burgemeester besluit met inachtneming van het in de verordening van de raad bepaalde:
 - a. binnen welk gebied, bestaande uit openbare plaatsen of andere voor een ieder toegankelijke plaatsen als bedoeld in het eerste lid, camera's worden ingezet;
 - b. voor welke duur de gebiedsaanwijzing plaatsvindt.
3. De burgemeester stelt, na overleg met de officier van justitie in het overleg, bedoeld in [artikel 13, eerste lid, van de Politiewet 2012](#), de periode vast waarin in het belang van de handhaving van de openbare orde daadwerkelijk gebruik van de camera's plaatsvindt en de met de camera's gemaakte beelden in elk geval rechtstreeks worden bekeken.
4. De burgemeester bedient zich bij de uitvoering van het in het eerste lid bedoelde besluit van de onder zijn gezag staande politie.
5. De burgemeester trekt het besluit, bedoeld in het eerste lid, in zodra de inzet van camera's niet langer noodzakelijk is in het belang van de handhaving van de openbare orde.
6. De aanwezigheid van camera's als bedoeld in het eerste lid is op duidelijke wijze kenbaar voor een ieder die het gebied, bedoeld in het tweede lid, onder a, betreedt.
7. Met de camera's worden uitsluitend beelden gemaakt van een openbare plaats als bedoeld in [artikel 1 van de Wet openbare manifestaties](#) en andere bij verordening aan te wijzen plaatsen die voor een ieder toegankelijk zijn.
8. Ten behoeve van de handhaving van de openbare orde worden in het kader van het toezicht, bedoeld in het eerste lid, gegevens verwerkt.
9. De verwerking van de gegevens, bedoeld in het achtste lid, is een verwerking als bedoeld in de [Wet politiegegevens](#), met dien verstande dat, in afwijking van het bepaalde in [artikel 8 van die wet](#), de vastgelegde beelden na ten hoogste vier weken worden vernietigd en de gegevens, bedoeld in het achtste lid, indien er concrete aanleiding bestaat te vermoeden dat die gegevens noodzakelijk zijn voor de opsporing van een strafbaar feit, ten behoeve van de opsporing van dat strafbare feit kunnen worden verwerkt.
10. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen met het oog op de goede uitvoering van het toezicht, bedoeld in het eerste lid, regels worden gesteld omtrent:
 - a. de camera's en andere technische hulpmiddelen benodigd voor het toezicht, bedoeld in het eerste lid, en de wijze waarop deze hulpmiddelen worden aangebracht;
 - b. de personen belast met of anderszins direct betrokken bij de uitvoering van het toezicht; en
 - c. de ruimten waarin de waarneming of verwerking van door het toezicht vastgelegde beelden plaatsvindt.

Bijlage 2 voorbeeld beleidsregels cameratoezicht Oldebroek

Voorbeeld: besluit vaststelling beleidsregels cameratoezicht openbare orde

DE BURGEMEESTER VAN OLDEBROEK;

Overwegende, dat de raad op grond van art.151c Gemeentewet de bevoegdheid heeft om de burgemeester bij verordening de bevoegdheid te verlenen tot het gebruik maken van cameratoezicht bij het handhaven van de openbare orde en veiligheid in de openbare ruimte;

Overwegende dat de raad in de Algemene plaatselijke verordening voor Oldebroek (hierna: Apv) de bevoegdheid voor het inzetten van cameratoezicht heeft verleend;

Overwegende dat de burgemeester in beginsel beleidsregels vaststelt die hij hanteert bij het toepassen van de aan hem verleende bevoegdheid;

Overwegende dat cameratoezicht een waardevol aanvullende instrument is bij het handhaven van de openbare orde en veiligheid in de openbare ruimte;

Overwegende dat het inzetten van cameratoezicht vanuit het oogpunt van privacy een zorgvuldige afweging vraagt;

Gelet op artikel 2.77 van de Algemene Plaatselijke Verordening van Oldebroek en artikel 151c van de Gemeentewet:

BESLUIT

I. Vast te stellen de "Beleidsregels cameratoezicht openbare orde" conform de bijlage.

II. Te bepalen dat de onderhavige beleidsregels in werking treden op de dag na bekendmaking van dit besluit.

De burgemeester van Oldebroek

T. Haseloop-Amsing

Voorbeeld: Beleidsregels cameratoezicht openbare orde gemeente Oldebroek

1. Inleiding

Cameratoezicht is al heel lang een beproefde methode om de veiligheid en het gevoel van veiligheid in Nederland te vergroten. Cameratoezicht is een belangrijk hulpmiddel bij de aanpak van het veiliger maken en houden van ons dorp. Het toezicht door middel van camera's is in de loop der jaren vanzelfsprekender geworden, zoals op het Meidoornplein in Wezep, omdat de veiligheid daarom vraagt.

Zeker ook met de notie dat veiligheid steeds meer (en terecht) wordt gezien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de overheid en de burger is het belangrijk om aan te geven tot waar ieders verantwoordelijkheid reikt of ophoudt.

Cameratoezicht levert zoals gezegd, in aanvulling op vele andere maatregelen, een bijdrage aan de veiligheid in onze gemeente. Het gebruik van cameratoezicht is echter niet onomstreden. Het inzetten van cameratoezicht kent zijn begrenzing in een wettelijk kader om de privacy van de burger te beschermen.

Cameratoezicht is geen doel op zich, maar is een noodzakelijk aanvullend instrument om bij te dragen aan een veilige gemeente voor haar inwoners, ondernemers en bezoekers. Het instrument draagt in belangrijke mate bij aan de ambities die zijn geformuleerd in de in het door de gemeenteraad vastgestelde integraal Veiligheidsplan. Cameratoezicht als aanvullend instrument in het veiligheidsdomein sluit eveneens aan bij de koers uit het bestuursakkoord 2022 – 2026. We zien het als een kerntaak van de overheid in het algemeen en dus zeker ook van ons, dat iedereen in Oldebroek zich veilig voelt. Waar iedereen veilig kan wonen en veilig kan opgroeien.

Met de inzet kan de openbare orde in de publieke ruimte beter worden gehandhaafd waardoor het aantal incidenten naar verwachting wordt beperkt. Met de inzet van camera's voor de opsporing door politie en Openbaar Ministerie kan effectief criminaliteit worden bestreden. Private camera's kunnen bijdragen door criminaliteit zoals inbraken te voorkomen.

Het spanningsveld van maximaal toezicht door het inzetten van camera's versus de inperking van de persoonlijke levenssfeer vraagt om beleidsregels waarin wordt aangegeven op welke wijze de gemeente daar invulling aan geeft.

Het plaatsen van camera's is bedoeld als preventief middel en niet voor opsporing. Dat is het domein van het Openbaar Ministerie. Beelden van de geplaatste camera's kunnen echter wel gebruikt worden als belangrijke bron voor opsporing en het oplossen van misdrijven.

Met deze beleidsregels wordt in het belang van de handhaving van de openbare orde, het gebruik van camera's in de openbare ruimte door de gemeente vastgelegd. Het besluit om cameratoezicht in te zetten is maatwerk, afhankelijk van de aard en omvang van de problematiek en de locatie. Dit vraagt niet om een gespecificeerde en gedetailleerde opsomming van wanneer camera's kunnen worden geplaatst. De beleidsregels zijn derhalve ruim van opzet.

2. Stand van zaken cameratoezicht in Oldebroek

In totaal hangen er 11 gemeentelijke camera's (sinds december 2021) in de gemeente Oldebroek met het doel de handhaving van de openbare orde. Het gebied waarin de camera's hangen in Oldebroek betreft het Meidoornplein en omgeving in Wezep. De inzet van het cameratoezicht is door de burgemeester bij besluit bekrachtigd.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat cameratoezicht een bijdrage kan leveren aan preventie, subjectieve veiligheid, het handhaven van de openbare orde en veiligheid in het gebied en het opsporen van strafbare feiten achteraf. Aanbeveling is om gebruik te gaan maken van mobiele camera's in aanvulling op het tijdelijke cameratoezicht op het Meidoornplein in Wezep.

Het is wenselijk dat de burgemeester op grond van de aan haar gegeven bevoegdheden, beleidsregels opstelt voor het inzetten van cameratoezicht. Zeker wanneer er besloten wordt tot het inzetten van mobiel cameratoezicht in de gemeente Oldebroek.

3. Doelstelling beleidsregels Cameratoezicht

De doelstelling van de beleidsregels Cameratoezicht is om vastgestelde richtlijnen te hebben in de afweging of cameratoezicht in de openbare ruimte bij de handhaving van de openbare orde een geschikte maatregel is en zo ja, in welke vorm en met welke duur dit cameratoezicht er moet komen. De beleidsregels zijn eveneens van toepassing als toetsingskader voor de huidige camera's.

3.1. Reikwijdte beleidsregels cameratoezicht

Er bestaat cameratoezicht in diverse vormen. In de beleidsregels gaat het om cameratoezicht op een publieke ruimte (openbare weg of een ander gebied waar een ieder altijd toegang toe heeft). In bepaalde voorkomende situaties kan er cameratoezicht zijn op een publiek-private ruimte (waar overlap is tussen de openbare weg en een eigen grondgebied). Cameratoezicht op een private ruimte (een eigen woning, woonerf, bedrijf, winkel, overig privaat terrein) valt buiten de werkingssfeer van de beleidsregels cameratoezicht. Dit geldt ook voor verkeerscamera's, milieuzonecamera's en bewakingscamera's van gemeentelijk eigendom. De beleidsregels raken derhalve uitsluitend het cameratoezicht op grond van de handhaving van de openbare orde.

4. De Juridische grondslag

Verschillende wetten en nadere regelgeving geven en begrenzen de mogelijkheden voor het gebruik van cameratoezicht bij het handhaven van de openbare orde en veiligheid. Deze vormen de basis voor de inhoudelijke beleidsregels.

4.1. Privacywetgeving

Een langlopende discussie in het maatschappelijke debat is het schurende vlak tussen het recht op privacy en het steeds groter wordend handelingsinstrumentarium van de overheid om data over burgers te verzamelen. Het recht op eerbiediging van de levenssfeer is vastgelegd in artikel 10, eerste lid, van de Grondwet. Op Europees niveau is artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (EVRM) en artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake

Burgerrechten en Politieke Rechten (IVBPR) van toepassing. Cameratoezicht moet worden getoetst aan de eisen die artikel 8 van het EVRM aan inmenging van het openbaar gezag op dit recht stelt

“...in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.” (artikel 8 EVRM)

Oftewel: cameratoezicht mag worden toegepast mits aan een aantal voorwaarden is voldaan:

- Het moet noodzakelijk zijn in het belang van de handhaving van de openbare orde (op basis van een veiligheidsanalyse);
- Het besluit moet voor een afgebakende periode zijn en voor een beperkt openbaar gebied gelden;
- Na afloop dient beoordeeld te worden of de maatregel effectief was;
- De maatregel in de vorm van cameratoezicht moet proportioneel zijn ten opzichte van het doel wat wordt nagestreefd door cameratoezicht in te zetten;
- Cameratoezicht is een zeer ingrijpende maatregel en moet daarom voldoen aan het subsidiariteitsvereiste: er is geen minder ingrijpende maatregel mogelijk om het doel te bereiken;
- De aanwezigheid van camera's dient kenbaar te zijn voor iedereen die binnen het bereik van de camera's is.

4.2. Nationale wetgeving

Vanuit artikel 8 vloeit de Europese wetgeving over richting de nationale wetgeving in Nederland. Cameratoezicht is opgenomen in artikel 151c van de Gemeentewet en de Politiewet.

4.2.1. Artikel 151c Gemeentewet

Dit artikel regelt de bevoegdheid van de Raad om de burgemeester bij verordening de bevoegdheid te verlenen om cameratoezicht in te zetten. Voorts regelt het artikel een aantal voorwaarden waaronder de burgemeester gebruik mag maken van de hem door de Raad gegeven bevoegdheden. Het moet bijdragen aan het bevorderen van de rechtszekerheid voor de burger en tot uniformering van de toepassing van cameratoezicht.

4.2.2. Wet Politiegegevens

Deze wet regelt de verwerking van verzamelde politiegegevens en vloeit voort uit de Europese "Richtlijn gegevensbescherming opsporing en vervolging". De verkregen camerabeelden vallen onder de Wet Politiegegevens. Belangrijk is te vermelden dat de bewaartermijn van de gegevens, met uitzondering van beelden waar een concrete aanleiding bestaat dat de gegevens voor de opsporing van een strafbaar feit nodig zijn, niet langer dan vier weken mogen worden bewaard.

4.3. Europese "Richtlijn gegevensbescherming opsporing en vervolging".

Op grond van de richtlijn dient er een Data Protection Impact Assessment uitgevoerd te worden. Dat is een instrument om vooraf de privacy risico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen. En om daarna maatregelen te kunnen nemen om de risico's te verkleinen. In het geval van cameratoezicht op grond van 151C Gemeentewet voert de politie een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB) uit.

4.4. APV

In artikel 2.77 van de Algemene Plaatselijke Verordening voor Oldebroek (hierna: APV) verleent de Raad de burgemeester de bevoegdheid om camera's te plaatsen ten behoeve van toezicht. Met deze verkregen bevoegdheid kan de burgemeester besluiten tot het plaatsen van camera's. De wijze waarop hij de afweging maakt en hieraan invulling geeft, wordt beschreven in de beleidsregels Cameratoezicht.

5. Vormen van cameratoezicht

Er zijn diverse vormen van cameratoezicht. Publiek, Privaat en Opsporing. Hieronder worden deze vormen kort toegelicht en geplaatst binnen de reikwijdte van de beleidsregels.

5.1 Publiek cameratoezicht

Het betreft hier het plaatsen en uitkijken van camera's op openbare plaatsen in het belang van de handhaving van de openbare orde conform de wettelijke grondslag van artikel 151c Gemeentewet. De verantwoordelijkheid voor het al dan niet inzetten van publiek cameratoezicht ligt bij de gemeenteraad en de burgemeester. De burgemeester bedient zich bij de uitvoering hiervan van de onder zijn gezag staande politie. Cameratoezicht op grond van 151c Gemeentewet heeft als eerste een signalerende functie (bij live uitkijken van de beelden) en is dus bedoeld om vooral preventief te worden ingezet.

Naast de preventieve en signalerende werking van cameratoezicht bij het live uitkijken van de beelden, is er ook de wettelijke mogelijkheid om de opgenomen beelden in te zetten voor de opsporing en het vervolgen van strafbare feiten. De politie kan camerabeelden gebruiken als er sprake is van een strafbaar feit. Dit is echter niet het primaire doel van publiek cameratoezicht als bedoeld in artikel 151C Gemeentewet.

5.2. Privaat cameratoezicht

In toenemende mate is er sprake van privaat cameratoezicht. Inwoners en ondernemers nemen vaker maatregelen om hun eigendommen te beschermen en barrières op te werpen. Het private cameratoezicht valt buiten het wettelijke kader van artikel 151c Gemeentewet en is gericht op het beschermen van private eigendommen van bedrijven of particulieren. Cameratoezicht door private partijen valt wel onder de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Private camera('s) mogen alleen in beeld brengen waar de particulier of eigenaar zelf voor verantwoordelijk is (dus alleen eigen grond). Tenzij het onvermijdelijk is voor een goede beveiliging van het eigen terrein mogen er door een particulier geen terreinen, gebouwen of de openbare weg worden gefilmd. Indien de camera

ook een deel van de openbare ruimte bestrijkt, kan dit bij de politie worden aangegeven met het doel om in geval van opsporen van verdachten de beelden van particuliere camera's op te kunnen vragen.

Oldebroek staat welwillend tegenover initiatieven van private partijen bij het beveiligen van persoonlijke eigendommen. De inzet van cameratoezicht om persoonlijke eigendommen te beveiligen, kan een instrument zijn om de veiligheid te bevorderen. Het gebruik maken van cameratoezicht door een private partij behoeft geen goedkeuring van de gemeente. De toetsing in hoeverre de inzet van die camera's voldoet aan de beginselen van de privacy is voorbehouden aan de Autoriteit persoonsgegevens. Binnen de privaat-publieke samenwerking voor het plaatsen van camera's in de publieke ruimte komt de gemeente pas in beeld indien dat in het kader van de handhaving van de openbare orde noodzakelijk wordt geacht. Per situatie vindt dan een afweging plaats in hoeverre cameratoezicht noodzakelijk, proportioneel en subsidiair is. Onderdeel hiervan is een veiligheidsanalyse en een risicoanalyse. Het besluit om tot het plaatsen van camera's door de gemeente over te gaan vindt zijn juridische grondslag in artikel 151c van de Gemeentewet.

5.3. Camera's voor opsporing

Dit zijn camera's die specifiek worden ingezet ten behoeve van het opsporen van strafbare feiten. Besluit tot het inzetten van dergelijke camera's is voorbehouden aan de Politie en het OM.

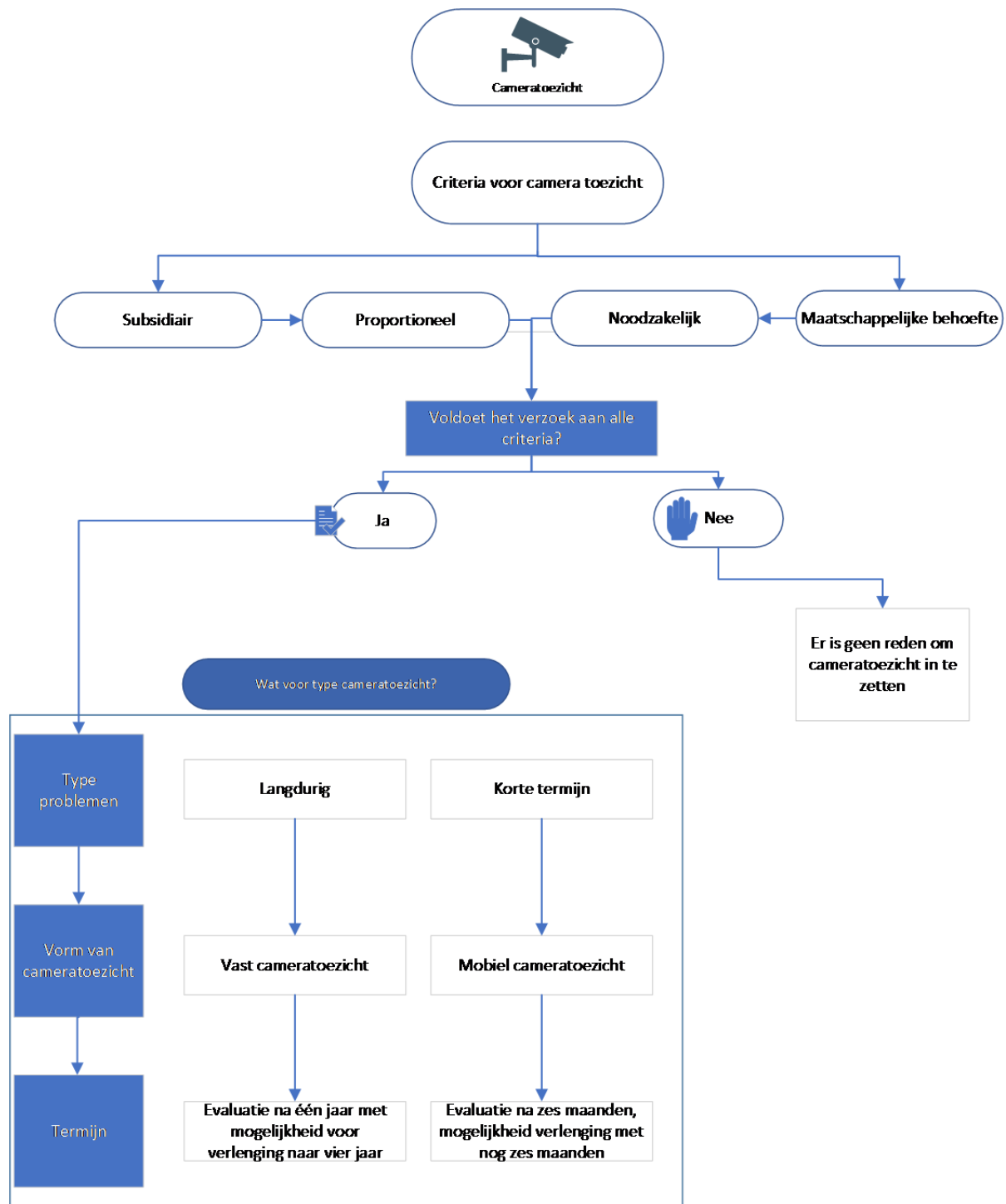
5.4. Cameratoezicht in overzicht

In onderstaande matrix wordt een overzicht gegeven van de vormen en de daarmee samenhangende rollen.

	Besluit inzet camera's	Verantwoordelijk voor uitkijken beelden	Operationele regie	Toezicht opslag beelden
Publiek cameratoezicht	Gemeente (openbare weg)	Gemeente en politie	Politie	Politie (WPG)
Privaat cameratoezicht	Private partijen (alleen privéterrein)	Private partij	Private partij	Private partij (AVG)
Camera's t.b.v. opsporing	Politie en OM	Politie	Politie	Politie (WPG)

6. Afwegingskader Cameratoezicht Oldebroek

Het afwegingskader van de gemeente Oldebroek is visueel weergegeven in figuur 1. Het afwegingskader behandelt de overwegingen die ten grondslag liggen aan het besluit over het inzetten van cameratoezicht en in welke vorm dit cameratoezicht adequaat toegepast kan worden.

6.1. Noodzakelijkheid en maatschappelijke behoefte

Gemeenten mogen cameratoezicht alléén toepassen op openbare plaatsen als dit aantoonbaar noodzakelijk is. Dit moet blijken uit een voor die specifieke situatie opgestelde veiligheidsanalyse. Hierin is de aard en omvang van de aanwezige problematiek in een bepaald gebied of op een bepaalde locatie beschreven en wordt ingegaan op de maatschappelijke behoefte. De maatschappelijke behoefte beschrijft de opvatting vanuit de maatschappij (o.a. burger, ondernemer, overheid) om cameratoezicht op een bepaalde locatie, gebied in te zetten. Het plaatsen van camera's uitsluitend ter bevordering van het subjectieve gevoel van veiligheid is niet mogelijk.

6.2. Proportionaliteit

Het filmen en bewaren van camerabeelden moet in proportie staan ten opzichte van de inbreuk van de privacy van inwoners en bezoekers van Oldebroek. Dat betekent dat cameratoezicht alleen mag worden ingezet als de omvang van de criminaliteit, de onveiligheid of overlast zo groot is dat het de schending van de persoonlijke levenssfeer van een inwoner van Oldebroek rechtvaardigt. De gemeente moet in elk afzonderlijk geval de afweging maken of cameratoezicht evenredig is aan het doel dat bereikt moet worden. Het gebied, de locatie waar de camera wordt geplaatst c.q. op uitkijkt, moet beperkt blijven tot wat voor de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is. De noodzaak van cameratoezicht moet dus worden afgewogen ten opzichte van de belangen van de personen die worden gefilmd door de camera die de gemeente wil plaatsen.

6.3. Subsidiariteit

Een ander criterium in de afweging van het plaatsen van cameratoezicht is de eis van subsidiariteit. Subsidiariteit heeft deels raakvlakken met de noodzakelijkheidseis, maar richt zich meer op de vervangbaarheid van cameratoezicht door andere interventies. Wanneer een veiligheidsprobleem ook met andere maatregelen dan cameratoezicht kan worden opgelost, is de gemeente verplicht om voorrang te geven aan de maatregel die het minste inbreuk maakt op de privacy van burgers. Cameratoezicht moet dan ook aantoonbaar nodig zijn om, in aanvulling op andere interventies, het beoogde doel te bereiken.

6.4 Type cameratoezicht

Bij de afweging voor het plaatsen van camera's wordt afhankelijk van de problematiek en het te bereiken doel een keuze gemaakt tussen cameratoezicht voor een langdurige of korte termijn. Een toets moment in de toekomst na het plaatsen moet inzicht geven in de actuele situatie en of het cameratoezicht voldoet, (tijdelijk) moet worden verlengd of kan worden beëindigd.

7. Type Cameratoezicht in Oldebroek

7.1 Vast Cameratoezicht

Vast cameratoezicht zijn camera's die worden ingezet met een doel om langdurig toezicht te houden op een bepaald gebied of locatie. De aard en omvang en duur van de problematiek legitimeert de plaatsing. Het is onderdeel van een bredere aanpak in dat gebied of op die locatie. Het is ondersteunend aan de functionarissen om de orde te kunnen handhaven in de openbare ruimte. Dan

moet worden gedacht aan situaties waar met grote regelmaat en terugkerend ongeregelde heden plaatsvinden zoals geweldsincidenten, overlast van publiek of overige incidenten die vragen om extra toezicht naast de aanwezigheid van politie.

Vast cameratoezicht maakt voor een langdurige periode inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van eenieder die het gebied betreedt. De aard, omvang en de continuïteit van de aanwezige overlast en incidenten waar de openbare orde in het geding is bepaald dat vast cameratoezicht nodig is. Ook de noodzakelijke ondersteuning van de politie en handhavers in dat gebied of op die locatie is een bepalende factor. Een veiligheidsplan en een risicoanalyse maakt onderdeel uit van de afweging voor het plaatsen van camera's. Ten behoeve van het besluit van de burgemeester om het cameratoezicht te verlengen vindt er opnieuw een afweging plaats.

7.2 Mobiel (flexibel) Cameratoezicht

Mobiele, flexibele camera's zijn camera's die worden ingezet indien naar verwachting het te bereiken doel binnen een korte periode kan worden gerealiseerd. Deze vorm van cameratoezicht biedt een nieuwe mogelijkheid om de inzet van camera's doelgerichter te laten zijn. Door de beperktere duur van het cameratoezicht wordt ook recht gedaan aan de eisen die het recht op privacy aan deze vorm van toezicht stelt.

Zoals in het afwegingskader is weergegeven moet deze vorm van cameratoezicht voldoen aan de eisen van subsidiariteit, proportionaliteit en noodzakelijkheid en wordt de afweging gemaakt voor het wel of niet toepassen van dit type cameratoezicht.

Mobiel cameratoezicht kan worden ingezet tijdens grote evenementen wat vaak een duur van maximaal één of twee dagen heeft. De aard van deze inzet is erop gericht grote publiekstromen in goede banen te leiden (crowd control) en de ondersteuning van hulpdiensten. Het cameratoezicht is dan bij evenementen een onderdeel van een keten van maatregelen voor crowd control en ter handhaving van de openbare orde.

Mobiel, flexibel cameratoezicht kan eveneens een optie zijn om tijdelijk een bepaald gebied, locatie te monitoren. De aanleiding kan voortkomen uit de aangetoonde aanwezigheid van ernstige overlast, de omvang van incidenten en delicten of grote maatschappelijke onrust naar aanleiding van een ernstig incident met grote maatschappelijke impact. Denk hierbij aan de mogelijkheid om plaatsing van camera's te overwegen als er sprake is van bijvoorbeeld overlast van (jeugd)groepen, straatraces, bepaalde aan een specifieke locatie of gebied gebonden geweldsincidenten of delicten. Het gebruik van mobiel cameratoezicht is in dit geval ondersteunend aan een bredere aanpak. Om de inbreuk op de privacy bij het gebruik van deze tijdelijke interventie zo beperkt mogelijk te houden, dient er sprake te zijn van een evaluatie na maximaal zes maanden. Op basis van deze evaluatie, met de daarbij horende toets op subsidiariteit, proportionaliteit en noodzakelijkheid, wordt bepaald of mobiel cameratoezicht nog steeds een passende maatregel is. De inzet kan dan voor een half jaar worden verlengd. Zo niet, dan wordt de mobiele camera verwijderd. Het kan ook aanleiding zijn om te besluiten het cameratoezicht langdurig in te zetten.

8. Besluit, procedure en uitvoering

8.1. Besluitvorming en procedure

Conform artikel 151c Gemeentewet en de door de Gemeenteraad aan de burgemeester gegeven bevoegdheden vindt de afweging plaats om cameratoezicht in te zetten. De burgemeester neemt, na overleg met de officier van Justitie (OM) en de politie in de lokale driehoek, een gemotiveerd besluit. Daarbij worden de aard en duur van het cameratoezicht bepaald en afspraken gemaakt over de aanvullende maatregelen waaraan cameratoezicht ondersteunend is.

Ter voorbereiding van het besluit wordt een advies opgesteld. Onderdeel daarvan is een veiligheidsanalyse door de politie waarin een beschrijving van de aard (welke incidenten) en omvang (hoeveelheid van de incidenten) van de overlast en een risicoanalyse van de situatie. Naast een veiligheidsanalyse van de politie kan er aanvullende informatie, indien gewenst en nodig, worden opgevraagd bij en toegevoegd van relevante partijen. In het advies worden ook de maatregelen beschreven die aanvullend worden ingezet om het doel te bereiken.

De burgemeester trekt het besluit tot het plaatsen van camera's in zodra de inzet niet langer noodzakelijk is in het belang van de openbare orde. In ieder geval wordt tweejaarlijks door de burgemeester het besluit genomen tot verlenging van het vaste cameratoezicht. De (her)beoordeling of inzet van mobiel, flexibel cameratoezicht (nog) nodig is vindt uiterlijk zes maanden na plaatsing plaats met de een verlengingsbesluit ten hoogste voor de duur van zes maanden.

8.2. Informatieplicht

In het kader van cameratoezicht is het noodzakelijk dat iedereen die verblijft in het gebied of op de locatie van het cameratoezicht wordt geïnformeerd over het feit dat zij gefilmd worden. Cameratoezicht mag dus niet heimelijk plaatsvinden en dient altijd breed te worden gecommuniceerd. Het besluit waarin de burgemeester bekendmaakt dat er camera's worden geplaatst wordt gepubliceerd op www.overheid.nl en in het digitale gemeentebblad. Burgers hebben de mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen. De gemeente plaatst op de website een actueel overzicht van de geplaatste camera's.

8.3 Evaluatie

De Gemeenteraad wordt minimaal één keer per vier jaar door middel van een evaluatie geïnformeerd over de wijze waarop door de burgemeester invulling is gegeven aan de aan haar, bij verordening, gegeven bevoegdheid.

8.4 Overig

Technische ontwikkelingen op het gebied van cameratoezicht gaan snel. De camera's worden slimmer en beter waardoor het rendement hoger wordt. Deze ontwikkelingen worden nauwgezet gevolgd en waar mogelijk toegepast met in acht name van het afwegingskader.